

Inhoudsopgave

Inleiding	3
OPSTELLING DER TEKSTEN DOOR HET COMITE VAN MINISTERS, M (68) 5	6
OVEREENKOMST INZAKE DE ADMINISTRATIEVE EN STRAFRECH- TELIJKE SAMENWERKING, M (69) 3	7
Gemeenschappelijke memorie van toelichting	
Algemeen	24
Artikelsgewijze toelichting	28
AANVULLEND PROTOCOL INZAKE IN-, UIT-, EN DOORVOER, M (69) 3, Bijlage I	42
Gemeenschappelijke memorie van toelichting	46
AANVULLEND PROTOCOL INZAKE DE BELASTINGEN, M (69) 3, Bijlage II	51
Gemeenschappelijke memorie van toelichting	58
AANVULLEND PROTOCOL INZAKE HET VERVOER, M (69) 3, Bijlage III	67
Gemeenschappelijke memorie van toelichting	76

INLEIDING

1. Het tot stand brengen van een algemene samenwerkings-overeenkomst bleek noodzakelijk te zijn voor de voltooiing van de Economische Unie, omdat de voorwaarden voor een werkelijk vrij verkeer tussen de Beneluxlanden slechts tot stand kunnen worden gebracht, indien het toezicht op de naleving van geharmoniseerde wettelijke voorschriften door de drie landen gezamenlijk wordt uitgeoefend. De daartoe vereiste nauwe samenwerking op administratief en strafrechtelijk gebied moet zich derhalve kunnen uitstrekken tot alle gebieden waarop in de partnerlanden geharmoniseerde wetgevingen tot opheffing van belemmeringen van het vrije verkeer zijn ingevoerd. Naarmate de harmonisatiewerkzaamheden vorderen, zullen deze gebieden zich dan ook steeds meer uitbreiden.

2. Voorheen deed deze behoefte aan samenwerking zich reeds op bepaalde specifieke terreinen van de Economische Unie gevoelen, hetgeen leidde tot de samenwerkingsverdragen van 5 september 1952 (douanen en accijnzen), 16 maart 1961 (in-, uit- en doorvoer) en 25 mei 1964 (omzetbelasting, overdrachttaks e.d.). Aangezien de nieuwe Overeenkomst een algemeen samenwerkings-systeem instelt voor alle gebieden die verband houden met de verwezenlijking der Economische Unie, worden de drie genoemde verdragen op grond van de aan de Overeenkomst gehechte Aanvullende Protocollen inzake in-, uit- en doorvoer en inzake de belastingen afgeschaft. Vermeld zij nog dat het in-, uit- en doorvoer-Verdrag van 1961 in belangrijke mate tot leidraad heeft gediend voor de onderhavige Algemene Overeenkomst; in de toelichting wordt dan ook herhaaldelijk naar genoemd Verdrag verwezen.

3. Buiten het kader van de Economische Unie kwamen op justitieel gebied eveneens samenwerkingsverdragen tussen de drie landen tot stand, nl. het Uitleverings- en Rechtshulpverdrag van 27 juni 1962 en het Strafrechtelijk Executieverdrag van 29 september 1966, terwijl de opstelling van een ontwerpverdrag inzake de overname van de strafvervolgning bijna voltooid is. Deze drie verdragen vormen samen een afgerond en oorspronkelijk systeem van onderlinge rechtshulp en zijn een onmisbaar sluitstuk voor de administratieve en strafrechtelijke samenwerking in de Economische Unie. Diverse bepalingen van de nieuwe Algemene Overeenkomst zijn dan ook ontleend aan het Uitleveringsverdrag, doch gaan in menig opzicht verder. Voor het overige blijft dat Verdrag, evenals het Executieverdrag, op de door de nieuwe Overeenkomst bestreken materie van toepassing. Ten slotte is ook het aan het Uitleveringsverdrag gehechte Protocol betreffende de burgerlijke aansprakelijkheid voor ambtenaren, die optreden op het grond-

gebied van een andere Partij, van toepassing op schade veroorzaakt door een optreden krachtens de onderhavige Algemene Overeenkomst.

4. De toepassing van de Overeenkomst is opgedragen aan het Comité van Ministers van de Economische Unie, wiens taak derhalve wordt uitgebreid, daar het beslissingen zal hebben te nemen in juridische aangelegenheden, die rechtstreeks het strafrecht en het strafprocesrecht betreffen. Op grond van artikel 2 der Overeenkomst en van artikel 1 van het Protocol « in-, uit- en doorvoer » heeft het Comité tot taak de werkingsfeer van de Overeenkomst, van genoemd Protocol, alsmede van het Vervoersprotocol vast te stellen; daartoe neemt het beschikkingen tot aanwijzing van de wettelijke bepalingen der drie landen waarop de Overeenkomst en beide genoemde Protocollen van toepassing zijn. Voorts is aan het Comité beschikkingsbevoegdheid verleend in de artikelen 5, 6, 21, 28 en 31 der Overeenkomst en in de artikelen 1, 2 en 13 van het Vervoersprotocol, teneinde het samenwerkingsstelsel te kunnen aanpassen aan de op bepaalde gebieden bestaande behoeften. Beschikkingen krachtens artikel 1, lid 3, sub b) van het Vervoersprotocol kunnen slechts worden genomen na advies van de Interparlementaire Beneluxraad.

Bovenbedoeld aanwijzingssysteem geldt niet inzake belastingen: het Belastingprotocol duidt nl. zelf zijn toepassingsgebied aan en sluit voorts elke bevoegdheid van het Comité van Ministers op het stuk der belastingen uit. Anderzijds biedt artikel 10 van dit Protocol aan de drie Ministers van Financiën gezamenlijk de mogelijkheid om voor hun samenwerking op het onderhavige terrein over te gaan tot instelling van een Gemeenschappelijke Dienst, in de zin van artikel 40 van het Unieverdrag.

5. Met het oog op de toepassing der Overeenkomst dient het Comité van Ministers een Bijzondere Commissie in te stellen, wier taak wordt omschreven in artikel 28 der Overeenkomst. Op grond van artikel 2 van het Vervoersprotocol dient eveneens een Bijzondere Commissie te worden gecreëerd, die voornamelijk de functie van gemeenschappelijk controle-orgaan op vervoersgebied vervult.

6. Het ontwerp voor de onderhavige Overeenkomst met de daarbij behorende Aanvullende Protocollen en hun memories van toelichting is voorbereid door de Ministeriële Werkgroep van Justitie, in samenwerking met de voor de Protocollen bevoegde technische departementen. Dit ontwerp is op 24 november 1966 door het Comité van Ministers ter fine van advies aan de Raadgevende Interparlementaire Raad voorgelegd.

De Interparlementaire Raad publiceerde het ontwerp onder nummer 77-1. De verenigde Commissies van de Raad bespraken

het ontwerp op 9 oktober 1967; hun verslag is opgenomen in stuk 77-2. In verband met de in Luxemburg ondervonden moeilijkheden bij de goedkeuring van het door België en Nederland geratificeerde Civielrechtelijk Executieverdrag van 24 november 1961, dienden de Regeringen op 29 november 1967 een gewijzigde versie in voor tekst en toelichting van artikel 5 van het Aanvullend Protocol «in-, uit- en doorvoer». Ter vergadering van 15 december 1967 bracht de Interparlementaire Raad eenparig een gunstig advies uit over het ontwerp, onder verwijzing naar de in het verslag der verenigde Commissies vervatte opmerkingen t.a.v. de artikelen 6 en 31 der Overeenkomst en naar het ter vergadering gestelde t.a.v. artikel 5 van laatstgenoemd Protocol (stuk 77-3 en Handelingen N 68 en 69).

De Regeringen hebben dit advies aanvaard. De tekst en de toelichting van genoemde artikelen 6 en 31 zijn dienovereenkomstig gewijzigd, terwijl die van artikel 5 zijn uitgebreid.

Op 29 januari 1968 heeft het Comité van Ministers formeel de definitieve tekst opgesteld van de Overeenkomst, de drie Protocollen en hun memories van toelichting, stuk M (68) 5.

7. De Overeenkomst en de drie Aanvullende Protocollen zijn ondertekend op 29 april 1969 te 's-Gravenhage tijdens de aldaar gehouden Benelux-Regeringsconferentie. Tijdens deze Conferentie verklaarden de Regeringen hunnerzijds te zullen bevorderen, dat de Overeenkomst uiterlijk op 1 november 1970 in werking wordt gesteld, aangezien de afschaffing van de formaliteiten aan de Benelux-binnengrenzen (eveneens uiterlijk op 1.11.1970) een nauwe samenwerking vereist bij de toepassing van de ter zake door de Conferentie genomen beslissingen (punt I,A,8 van de besluiten der Regeringsconferentie).

Opstelling door het
Comité van Ministers van een Overeenkomst
inzake de administratieve en strafrechtelijke samenwerking
op het gebied van de regelingen die verband houden
met de verwezenlijking van de doelstellingen
van de Benelux Economische Unie
en van drie Aanvullende Protocollen

M (68) 5

Het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie,
Gelet op artikel 19 b) van het Benelux-Unieverdrag,

Gelet op het door de Raadgevende Interparlementaire Benelux-
raad op 15 december 1967 uitgebrachte advies,

Heeft de tekst opgesteld van een Overeenkomst inzake de
administratieve en strafrechtelijke samenwerking op het gebied
van de regelingen die verband houden met de verwezenlijking van
de doelstellingen van de Benelux Economische Unie, van een
Aanvullend Protocol houdende bijzondere bepalingen op het
stuk van de regeling van in-, uit- en doorvoer, van een Aanvul-
lend Protocol houdende bijzondere bepalingen op het stuk van
de belastingen, van een Aanvullend Protocol houdende bepalingen
betreffende het vervoer, alsmede van een gemeenschappelijke
memorie van toelichting betreffende deze Overeenkomst
en deze Protocollen.

Deze teksten zijn hierbij gevoegd.

De Overeenkomst en de Aanvullende Protocollen zullen worden
voorgelegd aan de Overeenkomstsluitende Partijen, ten einde
na ondertekening in werking te worden gesteld overeenkomstig
de grondwettelijke bepalingen van ieder der Overeenkomst-
sluitende Partijen.

Gedaan te Brussel, op 29 januari 1968.

De Voorzitter van het Comité van Ministers,

R. VAN ELSLANDE

OVEREENKOMST
INZAKE DE ADMINISTRATIEVE EN
STRAFRECHTELIJKE SAMENWERKING

M (69) 3

CONVENTION
CONCERNANT LA COOPERATION
ADMINISTRATIVE ET JUDICIAIRE

M (69) 3

**OVEREENKOMST
INZAKE DE ADMINISTRATIEVE EN
STRAFRECHTELIJKE SAMENWERKING OP HET GEBIED
VAN DE REGELINGEN DIE VERBAND HOUDEN MET DE
VERWEZENLIJING VAN DE DOELSTELLINGEN VAN DE
BENELUX ECONOMISCHE UNIE**

De Regering van het Koninkrijk België,

De Regering van het Groothertogdom Luxemburg,

De Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,

Bezielde door de wens om, met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Benelux Economische Unie, tussen de drie landen nauwe samenwerking op administratief en gerechtelijk gebied tot stand te brengen ;

Overwegende dat daartoe moet worden uitgegaan van de beginselen die ten grondslag liggen aan het Verdrag nopens de samenwerking op het stuk van douanen en van accijnzen van 5 september 1952, aan het Verdrag over de samenwerking inzake de regeling van in-, uit- en doorvoer van 16 maart 1961 en aan het Verdrag tot wederzijdse bijstand inzake de heffing van de omzetbelasting, de overdrachttaks en soortgelijke belastingen van 25 mei 1964 ;

Van oordeel dat het, met name met het oog op de afschaffing der administratieve controles aan de Beneluxbinnengrenzen, gewenst is de mogelijkheid te scheppen om het krachtens bovengenoemde Verdragen ingestelde systeem van samenwerking uit te breiden tot alle onderwerpen die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Unie ;

Verlangende de administratieve en gerechtelijke samenwerking tussen de drie landen te regelen in één verdrag, dat bestemd is een samenhangend geheel te vormen met de regels, vervat in het Verdrag aangaande de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken van 27 juni 1962 en in het Verdrag inzake de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in strafzaken van 26 september 1968 ;

Gelet op het Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie van 3 februari 1958, in het bijzonder op de artikelen 3, 11, 76, 79 en 83 ;

Zijn het volgende overeengekomen :

HOOFDSTUK I

Definities

Artikel 1

In deze Overeenkomst dient te worden verstaan :

- a. onder « Unieverdrag » : het Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie van 3 februari 1958 ;
- b. onder « Comité van Ministers » : het Comité van Ministers, ingesteld krachtens het Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie ;
- c. onder « Uitleveringsverdrag » : het Verdrag aangaande de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken tussen het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg en het Koninkrijk der Nederlanden, van 27 juni 1962.

HOOFDSTUK II

Werkingssfeer

Artikel 2

Deze Overeenkomst heeft betrekking op de toepassing van de wettelijke bepalingen der drie landen, die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Benelux Economische Unie en door het Comité van Ministers zijn aangewezen.

HOOFDSTUK III

Documenten, vergunningen, erkenningen en controlemerken

Artikel 3

1. De documenten, vergunningen of erkenningen, die ter uitvoering van de krachtens artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen door een autoriteit van een der landen ten behoeve van een persoon of voor een produkt zijn afgegeven, geldig gemaakt of verleend, hebben — zulks onder de aan het gebruik daarvan verbonden voorwaarden — in het land waar er gebruik van wordt gemaakt dezelfde waarde als de documenten, vergunningen of erkenningen, die in een overeenkomstig geval zouden zijn afgegeven, geldig gemaakt of verleend door de bevoegde autoriteit van dat land.
2. Alle documenten, niet bedoeld in het eerste lid, en voorzien in de krachtens artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen van een der landen, worden beschouwd te voldoen aan de overeenkomstige wettelijke bepalingen van de beide andere landen.
3. De verklaringen, welke op de in het eerste en tweede lid bedoelde documenten worden aangebracht door de met het toezicht op het gebruik van deze documenten belaste ambtenaren van een der landen, hebben in de beide andere landen dezelfde waarde als waren zij aangebracht door ambtenaren van die landen.

Artikel 4

De controlemerken, welke door de ambtenaren van een der landen ingevolge wettelijke bepalingen van dat land op een document, vervoermiddel, enig goed of de verpakking van een goed zijn aangebracht, worden beschouwd eveneens te zijn aangebracht ingevolge de wettelijke bepalingen van de beide andere landen.

Artikel 5

De bepalingen van artikel 3, eerste en tweede lid, en van artikel 4 zijn slechts van toepassing na een desbetref-

fende beschikking van het Comité van Ministers en, eventueel, binnen de grenzen en volgens de modaliteiten, vastgesteld door dat Comité.

HOOFDSTUK IV

Administratieve samenwerking

Artikel 6

1. Behoudens het bepaalde in artikel 91 van het Unieverdrag verstrekken de autoriteiten die daartoe in elk der landen door de bevoegde Ministers zijn aangewezen, elkaar, elk binnen de grenzen van haar bevoegdheden, uit eigen beweging of op verzoek, de nodige inlichtingen omtrent de bevoegde autoriteiten en de documenten, vergunningen en erkenningen, alsmede alle gegevens die van belang zijn voor de toepassing van de krachtens artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen.
2. Ter verkrijging van de hun gevraagde gegevens mogen de autoriteiten van het aangezochte land gebruik maken van de bevoegdheden, welke de eigen wettelijke bepalingen voor overeenkomstige gevallen toekennen.
3. De ambtenaren van een der landen mogen, mits naar behoren gemachtigd door de bevoegde autoriteiten van hun land, met instemming van de bevoegde autoriteiten van het aangezochte land en op dezelfde voet als overeenkomstige ambtenaren van dat land :
 - a. op de kantoren van de administratie van dat land de in het eerste lid bedoelde gegevens verzamelen ;
 - b. de ambtenaren van het aangezochte land vergezellen gedurende de op grond van het tweede lid ingestelde onderzoeken en controles en daarbij onder hun leiding met hen samenwerken.
4. De op grond van het eerste of het derde lid verkregen gegevens mogen niet worden benut voor andere doeleinden dan die waarvoor zij zijn verzameld, en zij mogen door de autoriteit die ze heeft ontvangen, slechts worden mede-

gedeeld aan hen die ze voor die doeleinden behoeven. Bedoelde gegevens mogen echter aan anderen worden medegedeeld voor gebruik tot andere doeleinden, indien de autoriteit die de gegevens heeft verstrekt daarin uitdrukkelijk heeft toegestemd met inachtneming van de wetgeving van haar land en voor zover de wetgeving van het land van de autoriteit die de gegevens heeft ontvangen zich daartegen niet verzet.

5. Het Comité van Ministers kan nadere regels stellen betreffende de toepassing van dit artikel.

Artikel 7

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 30 van het Uitleveringsverdrag mogen de bevoegde autoriteiten van een der landen, voor zover het de toepassing van de krachtens artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen betreft, op rechtstreeks verzoek van de bevoegde autoriteiten van een der beide andere landen, aan proces-partijen, aan veroordeelden en aan hen die een bedrag verschuldigd zijn, processtukken en beslissingen, zowel in burgerlijke als administratieve zaken, doen uitreiken of betekenen.
2. De autoriteiten van het aangezochte land lichten die van het verzoekende land in omtrent het gevolg dat aan het verzoek tot uitreiking of betekening is gegeven.
3. De bevoegde Ministers van elk der landen wijzen de autoriteiten en de personen, bevoegd tot het uitbrengen van exploten aan, die belast zijn enerzijds met het verzenden en anderzijds met het doen uitreiken of betekenen van de in het eerste lid bedoelde stukken en beslissingen.

Artikel 8

Indien een ambtenaar van een der landen naar aanleiding van een administratief onderzoek of een administratieve controle, verband houdende met de toepassing van de krachtens artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen, die medewerking inroept van een ambtenaar van een der beide andere landen, kan die ambtenaar deze medewerking verlenen op het grondgebied van het land van de verzoekende ambtenaar. In dat geval treedt hij op met dezelfde bevoegdheden als de ambtenaar aan wie hij bijstand verleent en zijn optreden heeft alsdan dezelfde gevolgen.

HOOFDSTUK V

Strafbare feiten

Artikel 9

1. In elk van de drie landen zijn de aldaar geldende wettelijke bepalingen, die zijn aangewezen krachtens artikel 2, tevens van toepassing indien de feiten, die daarbij zijn strafbaar gesteld, zijn begaan op het grondgebied van een der beide andere landen.
2. In elk van de drie landen zijn de in het vorige lid bedoelde wettelijke bepalingen, voor zover zij betrekking hebben op handelingen, verband houdende met het overschrijden van de landsgrens, tevens van toepassing op handelingen, verband houdende met het overschrijden van de grenzen van de beide andere landen.
3. Voor zover bij of krachtens deze Overeenkomst niet anders is bepaald, worden onder de wettelijke bepalingen welke op de feiten van toepassing zijn mede begrepen de in het land geldende bepalingen inzake de strafrechtelijke bejegening.

HOOFDSTUK VI

Vervolging en berechting

Artikel 10

1. De vervolging van strafbare feiten geschiedt in het land waar zij zijn begaan. Indien een strafbaar feit wordt voortgezet in een der beide andere landen, wordt het geacht te zijn begaan in het land waarin het is aangevangen.
2. Indien de verdachte van het strafbare feit echter verblijf houdt in een ander land dan het in het eerste lid bedoelde, kan de bevoegde autoriteit van het land van verblijf een vervolging instellen. In dat geval stelt zij de bevoegde autoriteit van het andere land daarvan rechtstreeks in

kennis en kan zij de zaak afdoen indien de bevoegde autoriteit van het in het eerste lid bedoelde land binnen dertig dagen na ontvangst van bedoelde kennisgeving niet verzoekt de zaak aan haar over te dragen, of uitdrukkelijk afziet van haar recht tot strafvervolgung.

3. Indien het niet mogelijk is met zekerheid vast te stellen in welk land het strafbare feit is begaan, heeft vervolging plaats in het land waar de verdachte verblijf houdt.
4. Bij gebreke van de in de vorige leden voorziene omstandigheden berust de bevoegdheid tot vervolging bij de autoriteit van het land waarin het strafbare feit is geconstateerd.

Artikel 11

1. Het land dat overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 bevoegd is een strafbaar feit te vervolgen kan op elk oogenblik, met toepassing van artikel 42 van het Uitleveringsverdrag, een der beide andere landen verzoeken de strafvervolgung over te nemen. Een dergelijk verzoek kan zowel uit eigen beweging als op verzoek van het andere land worden gedaan.
2. Een zodanig verzoek verleent, indien daaraan gevolg wordt gegeven, aan het aangezochte land de bevoegdheid het strafbare feit te vervolgen.

Artikel 12

Bij deelneming van meer dan één persoon aan hetzelfde strafbare feit scheidt de bevoegdheid tot vervolging ten aanzien van een hunner tevens bevoegdheid tot vervolging ten aanzien van de andere.

Artikel 13

Hij die in een der landen is vrijgesproken of die na daar te zijn veroordeeld zijn straf heeft ondergaan, dan wel van de tenuitvoerlegging daarvan is vrijgesteld, of wiens straf is verjaard, kan voor hetzelfde feit in een der beide andere landen niet meer worden vervolgd.

Artikel 14

Een veroordeling in een der landen heeft met betrekking tot recidive in de beide andere landen dezelfde strafrechtelijke gevolgen als ware zij in die landen uitgesproken.

Artikel 15

1. Processen-verbaal waarin een strafbaar feit is gerelateerd, opgemaakt door ambtenaren van een der landen in de vorm en volgens de eisen in de wettelijke bepalingen van hun land gesteld, hebben in de beide andere landen dezelfde bewijskracht als ware het processen-verbaal, opgemaakt door bevoegde ambtenaren van die landen. Wanneer echter in een der landen voor een bepaalde bewijskracht van processen-verbaal vereist is dat zij door een zeker aantal ambtenaren zijn opgemaakt, hebben de in de beide andere landen opgemaakte processen-verbaal in dat land slechts die bewijskracht indien zij zijn opgemaakt door tenminste hetzelfde aantal ambtenaren.
2. Alle andere ambtshandelingen die in een der landen overeenkomstig de daar geldende wettelijke bepalingen zijn verricht terzake van de vervolging van strafbare feiten en het bijeenbrengen van bewijsmiddelen, hebben in de beide andere landen dezelfde kracht en dezelfde rechtsgevolgen als waren zij aldaar volgens de daar geldende wettelijke bepalingen door de bevoegde autoriteiten verricht.
3. De in het eerste en tweede lid bedoelde processen-verbaal en ambtshandelingen hebben in het bijzonder tot gevolg, dat in de beide andere landen de verjaring van het recht tot vervolging wordt gestuit indien aldaar aan overeenkomstige daden een dergelijk gevolg is verbonden.

HOOFDSTUK VII

Wederzijdse bijstand terzake van strafbare feiten

1. Algemeen

Artikel 16

1. De landen verlenen elkaar wederzijds bijstand ter voorkoming en bestrijding van strafbare feiten.

2. Met het oog hierop wijzen de bevoegde Ministers van elk der landen de volgens nationaal recht bevoegde autoriteiten en ambtenaren aan, die belast zijn met de samenwerking met de autoriteiten en ambtenaren der beide andere landen op elk der krachtens artikel 2 aangewezen gebieden en voor de uitvoering van elk van de artikelen van dit hoofdstuk.

Artikel 17

1. De artikelen 24, tweede lid, en 27 van het Uitleveringsverdrag zijn van toepassing, zelfs indien het strafbare feiten betreft die geen aanleiding kunnen geven tot uitlevering.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 27, vierde lid, van het Uitleveringsverdrag kunnen de in dat artikel bedoelde bevoegdheden eveneens worden uitgeoefend door de op grond van artikel 16, tweede lid, van deze Overeenkomst aangewezen ambtenaren.
3. De ambtenaren die op grond van artikel 26 van het Uitleveringsverdrag zijn afgevaardigd om behulpzaam te zijn bij het opsporen en constateren van strafbare feiten, kunnen samen met de ambtenaren van het aangezochte land processen-verbaal opstellen van hetgeen zij hebben geconstateerd. Deze processen-verbaal hebben in elk der landen dezelfde waarde als waren zij door ambtenaren van dat land opgesteld.

Artikel 18

De bevoegde autoriteiten van elk der landen verstrekken elkaar uit eigen beweging of op verzoek alle gegevens betreffende de feiten of omstandigheden, welke het vermoeden wekken dat een strafbaar feit is of zal worden begaan.

Artikel 19

1. De ambtenaren van een der landen, die bevoegd zijn tot het opsporen van strafbare feiten, kunnen, mits naar behoren gemachtigd door de bevoegde autoriteiten van hun land, met instemming van de bevoegde autoriteiten van het aangezochte land en op dezelfde voet als overeenkomstige ambtenaren van dat land, aldaar op de kantoren van de administratie van dat land de gegevens verzamelen bedoeld in artikel 18.

2. De verzoekende ambtenaren kunnen afschrift nemen van de stukken en zich in hun processen-verbaal, rapporten of getuigenverklaringen, alsmede bij procedures en vervolgingen in rechte, beroepen op de verzamelde gegevens en de geraadpleegde stukken.

Artikel 20

1. De op grond van de artikelen 18 en 19 verkregen of verzamelde gegevens mogen slechts worden medegedeeld aan andere personen dan aan hen die ze behoeven voor gebruik met het oog op het voorkomen, opsporen, vervolgen of berechten van strafbare feiten, voor zover de autoriteit die de gegevens heeft verstrekt of met wier instemming zij zijn verzameld, daarin uitdrukkelijk heeft toegestemd met inachtneming van de wetgeving van haar land en voor zover de wetgeving van het land van de autoriteit die de gegevens heeft ontvangen zich daartegen niet verzet.
2. Ambtenaren van een der landen mogen, mits naar behoren gemachtigd door de dienst waartoe zij behoren, voor de rechtelijke autoriteiten van een der beide andere landen getuigenis afleggen van hetgeen zij in de uitoefening van hun functie hebben waargenomen.

2. Bijzondere bepalingen

Artikel 21

Het bepaalde in de volgende artikelen van deze paragraaf is slechts van toepassing op bepaalde, bij beschikking van het Comité van Ministers vast te stellen, onderwerpen.

Artikel 22

De bevoegde Ministers van elk der landen kunnen beslissen, dat de door hen aangewezen administratieve autoriteiten, binnen de grenzen van hun nationale bevoegdheid, in hun land worden gelijkgesteld met rechtelijke autoriteiten voor wat betreft :

- a. het afgeven en het tenuitvoerleggen van de in de artikelen 23 en 24 van het Uitleveringsverdrag bedoelde rogatoire commissies ;
- b. het in artikel 26 van het Uitleveringsverdrag bedoelde afvaardigen en verlenen van toestemming ;
- c. het verzenden en het doen uitreiken of betekenen van de in artikel 30 van het Uitleveringsverdrag bedoelde stukken.

Artikel 23

Indien een ambtenaar van een der landen in verband met het opsporen en constateren van een strafbaar feit de medewerking inroept van een ambtenaar van een der beide andere landen, kan laatstbedoelde ambtenaar deze medewerking verlenen op het grondgebied van het land van de verzoekende ambtenaar. In dat geval treedt hij op met dezelfde bevoegdheden als de ambtenaar aan wie hij bijstand verleent en zijn optreden heeft alsdan dezelfde gevolgen.

Artikel 24

1. De tot het opsporen van strafbare feiten bevoegde ambtenaren van een der landen, die een achtervolging zijn begonnen in de loop waarvan zij wettelijk bevoegd waren de achtervolgde persoon staande te houden, te visiteren en eventueel aan te houden, de goederen en de vervoermiddelen te visiteren en eventueel in beslag te nemen, zijn gerechtigd, om bij de achtervolging van de voortvluchtige, de goederen of de vervoermiddelen, zich op het grondgebied van de beide andere landen te begeven.
2. Deze ambtenaren moeten onmiddellijk een beroep doen op de bevoegde ambtenaren van het land welks grondgebied zij hebben betreden. De ambtenaren van dat land verlenen hun alle nodige medewerking en kunnen te dien einde, binnen de grenzen van de wettelijke bepalingen van hun land, de persoon aanhouden om zijn identiteit vast te stellen, hem te visiteren of zijn arrestatie te bewerkstelligen, en de goederen en vervoermiddelen visiteren en in beslag nemen.
3. Indien de achtervolging echter niet onderbroken is en het spoedeisende karakter van het optreden het onmogelijk

maakt de medewerking in te roepen van de bevoegde ambtenaren van het land welks grondgebied zij hebben betreden, mogen de achtervolgende ambtenaren de achtervolgde persoon staande houden en aanhouden alsmede de goederen en de vervoermiddelen visiteren en in beslag nemen. Indien zij de achtervolgde persoon hebben aangehouden, leiden zij deze onverwijld voor de plaatselijke openbare macht met het in het tweede lid vermelde doel. Indien zij de goederen en vervoermiddelen in beslag hebben genomen, overhandigen zij deze onverwijld aan de ambtenaren van het land waar de inbeslagneming is geschied, die deze zullen bewaren tot een beslissing aangaande hun bestemming zal zijn genomen.

HOOFDSTUK VIII

Algemene bepalingen

Artikel 25

1. De ambtenaren van een der landen genieten, indien zij overeenkomstig deze Overeenkomst hun taak in een der beide andere landen uitoefenen, aldaar de bescherming en de bijstand die krachtens de wettelijke bepalingen van dat land worden toegekend aan de overeenkomstige ambtenaren van dat land. Met betrekking tot strafbare feiten, die ten aanzien van hen zouden worden begaan of die zij zelf zouden begaan, staan zij gelijk met laatstbedoelde ambtenaren.
2. Bij de uitoefening van hun taak mogen zij hun uniform of een uiterlijk waarneembaar kenteken dragen, alsmede de tot hun uitrusting behorende wapenen voor zover de omstandigheden dit rechtvaardigen. Zij moeten te allen tijde hun ambtelijke hoedanigheid kunnen aantonen.
3. Zij zijn gerechtigd in geval van noodzaak de dwangmiddelen en verdedigingsmiddelen aan te wenden, die de overeenkomstige ambtenaren van het land waar zij hun taak vervullen rechtens zouden kunnen gebruiken.

Artikel 26

Motorrijtuigen, rijwielen en andere vervoermiddelen, die de in artikel 25 bedoelde ambtenaren voor hun dienst in een

der beide andere landen gebruiken, zijn vrij van belastingen en andere heffingen, die uit hoofde van het gebruik van het vervoermiddel als regel verschuldigd zouden zijn.

Artikel 27

De kosten, voortvloeiende uit de toepassing van deze Overeenkomst, komen ten laste van het land dat deze kosten heeft gemaakt.

Artikel 28

1. Met het oog op de uitvoering van deze Overeenkomst wordt een Bijzondere Commissie ingesteld overeenkomstig artikel 31 van het Unieverdrag.
2. De Bijzondere Commissie is belast met :
 - a. het vervullen van de taken, welke in artikel 30 van het Unieverdrag zijn opgedragen aan de Commissies en de Bijzondere Commissies ;
 - b. advies uit te brengen over de door het Comité van Ministers te nemen beschikkingen ;
 - c. elke andere taak te vervullen die haar door het Comité van Ministers wordt opgedragen.
3. De in het tweede lid aan de Bijzondere Commissie opgedragen taken laten die van de Commissies en de Bijzondere Commissies, bedoeld in hoofdstuk 4 van deel 2 van het Unieverdrag, onverlet.

Artikel 29

Telkens vóór de datum van het in werking treden van een door het Comité van Ministers op grond van een der artikelen 2, 5, 6, 21 of 31 genomen beschikkingen, wordt door de Regering van elk der landen in de nodige bekendmaking voorzien.

HOOFDSTUK IX

Benelux-Gerechtshof

Artikel 30

Ter uitvoering van artikel 1, tweede lid, van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof van 31 maart 1965, worden als gemeenschappelijke rechtsregels aangewezen voor de toepassing van de hoofdstukken III, IV en V van genoemd Verdrag, de bepalingen van deze Overeenkomst en van de daarbij behorende aanvullende Protocollen.

HOOFDSTUK X

Mogelijkheid tot uitsluiting van de toepassing van de Overeenkomst

Artikel 31

Het Comité van Ministers kan te allen tijde de toepassing van de voorgaande bepalingen van deze Overeenkomst op de krachtens artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen in een daarbij te bepalen omvang uitsluiten. Deze uitsluiting kan betrekking hebben op de gehele Overeenkomst of op een gedeelte daarvan en op alle of op sommige van de aangewezen bepalingen, met uitzondering van die van artikel 6, vierde lid.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

Artikel 32

Deze Overeenkomst geldt alleen voor het grondgebied binnen Europa der Overeenkomstsluitende Partijen.

Artikel 33

De bijzondere bepalingen die uitsluitend op een bepaald terrein betrekking hebben worden opgenomen in aanvullende Protocollen die met deze Overeenkomst een geheel vormen.

Artikel 34

1. Deze Overeenkomst zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen worden neergelegd bij het Secretariaat-Generaal van de Benelux Economische Unie.
2. De Overeenkomst treedt in werking de eerste dag van de maand volgend op de datum van nederlegging van de derde akte van bekrachtiging.
3. De Overeenkomst eindigt terzelfdertijd als het Unieverdrag.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

GEDAAN te 's-GRAVENHAGE, op 29 april 1969, in drielvoud in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de Regering van het Koninkrijk België,

PIERRE HARMEL.

Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,

GASTON THORN.

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,

J. LUNS.

GEMEENSCHAPPELIJKE
MEMORIE VAN TOELICHTING
BIJ DE OVEREENKOMST

EXPOSE DES MOTIFS COMMUN
DE LA CONVENTION

GEMEENSCHAPPELIJKE MEMORIE VAN TOELICHTING BIJ DE OVEREENKOMST

ALGEMEEN

I. De krachtens het Verdrag van 3 februari 1958 ingestelde Benelux Economische Unie is gericht op het vrije verkeer van personen, goederen, diensten en kapitaal. Tot dat doel wordt gestreefd naar opheffing van alle belemmeringen op dit vrije verkeer. Op velerlei gebieden kunnen deze belemmeringen slechts worden opgeheven door middel van een geleidelijke harmonisatie der nationale wetelijke en administratieve voorschriften. De voorwaarden voor een werkelijk vrij verkeer kunnen slechts tot stand worden gebracht indien het toezicht op de naleving van de geharmoniseerde voorschriften door de drie landen gezamenlijk wordt uitgeoefend, zodat zowel op administratief gebied als bij het voorkomen, vervolgen en berechten van strafbare feiten nauwe samenwerking geboden is.

Een eerste stap in deze richting werd gezet met het Verdrag van 5 september 1952 nopens de samenwerking op het stuk van douanen en accijzen. Een volgende stap werd gedaan met het sluiten van het Verdrag van 16 maart 1961 over de samenwerking inzake de regeling van in-, uit- en doorvoer. Tenslotte kwam het Verdrag van 25 mei 1964 tot wederzijdse bijstand inzake de heffing van de omzetbelasting, de overdrachtaks en soortgelijke belastingen tot stand.

Naarmate de beginselen van het Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie steeds verder in praktijk worden gebracht, blijkt ook op andere terreinen de behoefte te bestaan aan regelingen als voorzien in de drie hierboven genoemde Verdragen, zoals b.v. in de vervoersector (artikelen 86, lid 1, en 87, lid 2 van het Unieverdrag en het Protocol van Ondertekening, ten aanzien waarvan het Comité van Ministers reeds bepaalde beschikkingen heeft genomen).

Voor deze terreinen zouden, evenals in de drie vorengenoemde verdragen, bijzondere regelingen getroffen kunnen worden.

Het is evenwel duidelijk dat het invoeren van een steeds groter aantal bijzondere regelingen ernstige bezwaren oplevert. Aangezien de Overeenkomsten op verschillende tijdstippen tot stand komen, vertonen zij verschillen doordat het aanvankelijke aanvaarde stelsel allengs wijzigingen ondergaat op grond van de opgedane ervaring; hetgeen afbreuk doet aan de praktische hanteerbaarheid van de verschillende regelingen en wellicht ook aan de eenheid van opzet.

Men heeft er derhalve de voorkeur aan gegeven de onderhavige algemene Overeenkomst uit te werken, op grond waarvan de hoofdlijnen uitgestippeld kunnen worden van een administratieve en strafrechtelijke samenwerking tussen de Beneluxlanden voor alle regelingen die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Benelux Economische Unie.

Tevens kan deze algemene Overeenkomst een meer volledige en snelle toepassing bevorderen van de harmonisatiemaatregelen die nodig zijn voor de voltooiing van de Economische Unie.

Er zij op gewezen, dat de onderhavige Overeenkomst niet de enige algemene regeling op het gebied van de strafrechtelijke samenwerking tussen de Beneluxlanden vormt. Op dit gebied is ook het Verdrag inzake de uitlevering en de rechtshulp in strafzaken van 27 juni 1962, in het navolgende aan te duiden als « Uitleveringsverdrag », van grote betekenis.

De Overeenkomst omvat voor het speciale terrein waarop zij wordt toegepast bepalingen die, ofschoon ontleend aan het Uitleveringsverdrag, in menig opzicht verder gaan, aangezien de wetgevingen waarop de Overeenkomst zal worden toegepast per definitie een gemeenschappelijk belang vertegenwoordigen en vooraf een minimum aan harmonisatiemaatregelen vereisen. Voor het overige blijft dat Verdrag van toepassing.

Voorts moge worden opgemerkt, dat het Verdrag inzake de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in strafzaken van 26 september 1966 op de onderhavige materie van toepassing is, waardoor het niet meer nodig was een exequatur te voorzien zoals wel is geschied in artikel 20 van het Verdrag van 16 maart 1961 en in artikel 13 van het Verdrag nopens de samenwerking op het stuk van douanen en van accijnzen van 5 september 1952.

Overeenkomstig dit nieuwe Verdrag is — in tegenstelling met de beide voornoemde verdragen — niet meer bepaald dat de opbrengst van de boeten en verbeurdverklaringen wordt uitgekeerd aan de Staat die de tenuitvoerlegging heeft verzocht.

De Overeenkomst is in ruime mate geïnspireerd op de gedachten die ten grondslag hebben gelegen aan het Verdrag over de samenwerking inzake de regeling van in-, uit-, en doorvoer van 16 maart 1961. In deze memorie van toelichting zal derhalve herhaaldelijk worden verwezen naar dat Verdrag, dat in het hiernavolgende zal worden aangeduid met « Verdrag van 16 maart 1961 ».

Evenals laatstbedoeld Verdrag kan de onderhavige Overeenkomst slechts integraal worden toegepast op een gehele sector of op een deel daarvan voor zover de desbetreffende nationale voorschriften in de drie landen reeds zijn geharmoniseerd. Op grond

van artikel 31 is gedeeltelijke toepassing van de Overeenkomst mogelijk op bepalingen die nog niet of slechts ten dele geharmoniseerd zijn.

Met de toepassing van deze Overeenkomst is het Comité van Ministers belast, waarvan de taak dus op een bepaald gebied wordt uitgebreid. Het Comité zal immers beslissingen hebben te nemen in juridische aangelegenheden die onmiddellijk het strafrecht en het strafprocesrecht van elk der landen raken.

Daar de bepalingen van artikel 17 van het Unieverdrag echter voor de Regeringen de mogelijkheid openen hun delegaties van het Comité van Ministers samen te stellen naargelang van de door dat Comité te behandelen onderwerpen, zijn de Ministers van Justitie altijd in de gelegenheid aan de werkzaamheden van het Comité deel te nemen. Overigens kan op grond van artikel 21 van dat Verdrag het Comité van Ministers een ministeriële werkgroep instellen waaraan het met het oog op de toepassing van de Overeenkomst bepaalde bevoegdheden kan overdragen.

II. De werkingssfeer van de onderhavige Overeenkomst kan niet zo nauwkeurig worden aangegeven als die van het Verdrag van 16 maart 1961. Terwijl bedoeld Verdrag betrekking heeft op de toepassing in de drie landen van de wettelijke bepalingen inzake de in-, uit- en doorvoer, voor zover deze bepalingen door het Comité van Ministers zijn aangewezen, heeft de onderhavige Overeenkomst betrekking op alle wettelijke bepalingen der drie landen die door het Comité van Ministers worden aangewezen als verband houdende met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Economische Unie. Deze doelstellingen zijn in algemene zin omschreven in Deel I van het Unieverdrag terwijl bepaalde aspecten daarvan verder zijn uitgewerkt in Deel 3, in de Overgangsovereenkomst en in de bij het Unieverdrag behorende Protocollen. Een volledige opsomming van alle onderwerpen die onder de onderhavige Overeenkomst kunnen vallen, is niet te geven. Ook buiten het economische vlak liggende bepalingen, zoals die op het gebied van de volksgezondheid, kunnen immers een economische weerslag hebben en dienvolgens verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Economische Unie.

Op grond van deze overweging, doch mede terwille van de duidelijkheid en de nauwkeurigheid en, met name teneinde de toepassing van artikel 16, lid 2, van deze Overeenkomst te vergemakkelijken, is het gewenst dat elke aanwijzing slechts betrekking heeft op één bepaalde en nauwkeurig afgebakende sector, zodat de consequenties van die aanwijzing voor elk geval afzonderlijk overzien en naar behoren geregeld kunnen worden.

Aangezien regelingen van zeer uiteenlopende aard en structuur onder de werking van de Overeenkomst kunnen vallen, is

het niet in alle gevallen mogelijk de gelijkstelling van de documenten en controlemerken van een der Beneluxlanden met die van de andere Beneluxlanden automatisch uit een aanwijzing van bepaalde nationale voorschriften te laten voortvloeien, gelijk dit het geval is met het Verdrag van 16 maart 1961. Daarom wordt in artikel 5 van de onderhavige Overeenkomst een bijzondere beschikking voorgeschreven van het Comité van Ministers, dat zo nodig de voorwaarden waaronder die gelijkstelling plaatsvindt nader aangeeft.

III. In hoofdstuk VII, § 1, van de onderhavige Overeenkomst, betrekking hebbende op de wederzijdse bijstand terzake van strafbare feiten, zijn enkele bepalingen van het Verdrag van 16 maart 1961 niet overgenomen aangezien dit onderwerp in het Uitleveringsverdrag is geregeld.

Niettemin is gebleken, dat de bepalingen inzake de rechts-hulp van hoofdstuk VII, § 1, aangevuld met die van het Uitleveringsverdrag, geen oplossing geven voor alle vraagstukken die zich op het gebied, waarop de Overeenkomst van toepassing is, kunnen voordoen. In bepaalde gevallen zullen de nationale wettelijke voorschriften, de gesloten overeenkomsten en de praktijk dan ook bijzondere voorschriften noodzakelijk maken.

Dit geldt met name voor de terreinen die worden bestreken door de drie bestaande, thans af te schaffen, Verdragen op het gebied van de samenwerking (dat van 5 september 1952 op het stuk van douanen en accijnzen, dat van 16 maart 1961 inzake de in-, uit- en doorvoer en dat van 25 mei 1964 inzake de heffing van de omzetbelasting). In het Uitleveringsverdrag wordt namelijk geen rekening gehouden met de bijzondere voorschriften die op deze gebieden in een of meer der Beneluxlanden bestaan. Dit is bijvoorbeeld het geval met het initiatief tot het instellen van een vervolging, dat in bepaalde gevallen geheel of gedeeltelijk bij de administratieve autoriteiten berust.

Daar in het Uitleveringsverdrag met deze bijzonderheden geen rekening wordt gehouden, was het noodzakelijk de bepalingen van dat Verdrag aan te passen en aan te vullen.

Daarom worden in hoofdstuk VII, § 2, van de Overeenkomst bijzondere bepalingen gegeven die een aanvulling vormen op de algemene bepalingen van § 1 van genoemd hoofdstuk. Het Comité van Ministers kan beslissen deze bepalingen geheel of gedeeltelijk toe te passen wanneer de behoefte daaraan zich doet gevoelen.

Tenslotte schrijft artikel 33 van de Overeenkomst voor dat bijzondere bepalingen, die op een bepaald terrein betrekking hebben, worden opgenomen in aanvullende protocollen die een integreerend onderdeel van de Overeenkomst vormen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK I

Definities

Artikel 1. — Dit artikel bevat slechts begripsbepalingen en behoeft derhalve geen nader commentaar.

HOOFDSTUK II

Werkingssfeer

Artikel 2. — De voornaamste verschillen tussen dit artikel en artikel 1 van het Verdrag van 16 maart 1961 zijn reeds onder Punt II van het algemene gedeelte van deze memorie van toelichting toegelicht.

In dit verband zij opgemerkt, dat overal in de tekst van de Overeenkomst de woorden « wettelijke bepalingen » dezelfde betekenis hebben als de woorden « dispositions légales et réglementaires »; het adjectief « wettelijke » omvat namelijk alle bepalingen van geschreven recht, uitgaande zowel van de wetgevende als van de uitvoerende macht.

HOOFDSTUK III

Documenten, vergunningen, erkenningen en controlemerken

Artikel 3. — Dit artikel is geïnspireerd op artikel 2 van het Verdrag van 16 maart 1961. Bij het overleg is echter gebleken, dat de term « document » een te beperkte en een te technische strekking had om aan de doelstellingen van deze Overeenkomst te kunnen beantwoorden. Teneinde hieraan tegemoet te komen zijn de begrippen « vergunningen of erkenningen » toegevoegd. Deze begrippen hebben een meer algemene strekking en hebben betrekking op alles wat kan worden besloten door het Comité van Ministers en vatbaar is voor aanwijzing krachtens artikel 5 van de Overeenkomst (dus bijvoorbeeld ook toelatingen, goedkeuringen en vrijstellingen). De in de twee talen gebezigde termen komen op zichzelf genomen niet volledig met elkaar overeen, doch bestrijken in hun samenhang hetzelfde onderwerp.

Een koninklijk of groothertogelijk besluit, een ministeriële beschikking of enigerlei andere beschikking van overheidswege behoeft namelijk niet altijd aanleiding te geven tot afgifte of geldigmaking van een « document ». In tal van wettelijke bepalingen wordt rechtsgeldigheid toegekend niet aan een bepaald document doch aan een vergunning of erkenning. Deze vergunningen en erkenningen zullen veelal aanleiding geven tot afgifte van een document, dat in dat geval echter slechts als bewijsmiddel dient.

Ter tegemoetkoming aan een soortgelijk bezwaar zijn de in artikel 2 van het Verdrag van 16 maart 1961 voorkomende woorden « ten behoeve van een persoon » aangevuld met de woorden « of voor een produkt ». Documenten, vergunningen of erkenningen kunnen namelijk zijn afgegeven, geldig gemaakt of verleend niet alleen ten behoeve van een persoon doch tevens voor een produkt : dit is bijvoorbeeld het geval met bestrijdingsmiddelen, die niet verkocht of gebruikt mogen worden wanneer het middel niet is goedgekeurd.

Evenals in het Verdrag van 16 maart 1961 is de keuze gevallen op het systeem, waarbij aan documenten van land A in land B dezelfde waarde wordt toegekend die overeenkomstige documenten in land B hebben. Land B accepteert het document en beschouwt dit als zijnde opgemaakt conform de eigen wetgeving. Dit systeem blijkt de voorkeur te verdienen boven een systeem, waarbij de documenten van land A in land B dezelfde waarde hebben als in land A, omdat dit de autoriteiten van land B niet verplicht de wetgeving van land A te kennen en toe te passen.

Op grond van lid 2 kan het in lid 1 bedoelde systeem tevens worden toegepast op documenten, die niet door de autoriteiten van een der drie landen zijn afgegeven of geldig gemaakt, doch die op grond van de nationale bepalingen niettemin rechtsgeldigheid hebben.

Lid 3 komt overeen met artikel 3 van het Verdrag van 16 maart 1961.

In dit verband zij opgemerkt, dat overal waar in de Nederlandse tekst van de Overeenkomst de term « ambtenaren » wordt gebezigd, deze term alle overheidsdienaren omvat, dus bijvoorbeeld ook degenen die volgens Belgisch administratief recht niet door de Koning worden benoemd.

Artikel 4. — Dit artikel is ontleend aan artikel 2 van het Verdrag nopens de samenwerking op het stuk van douanen en accijnzen en aan artikel 4 van het Verdrag van 16 maart 1961. Hierin wordt gesteld, dat de controlemerken eveneens op de verpakking van goederen kan worden aangebracht.

Artikel 5. — Zoals in het algemene gedeelte van deze memorie van toelichting reeds opgemerkt, wordt er in dit artikel van uitgegaan, dat voor de in artikel 3, lid 1 en 2, en in artikel 4 bedoelde gelijkstelling van geval tot geval een afzonderlijke beschikking van het Comité van Ministers vereist is. In een zodanige beschikking kan voorts nader worden aangegeven onder welke voorwaarden gelijkstelling met nationale documenten plaatsvindt. De aldus aan het Comité van Ministers verleende bevoegdheid zal de toepassingsmogelijkheden van de Overeenkomst aanzienlijk verruimen. Hierdoor zal eerder en in meer gevallen op grond van artikel 2 overgegaan kunnen worden tot aanwijzing van nationale wettelijke bepalingen, die voor een dergelijke aanwijzing in aanmerking kunnen komen ofschoon zij nog niet volledig zijn geharmoniseerd.

De door het Comité van Ministers vastgestelde voorwaarden zullen variëren naar gelang van de materie waarop zij betrekking hebben. Het is uiteraard niet mogelijk een opsomming te geven van alle voorwaarden. Het Comité kan aldus bepalen, dat, indien in een der landen aan de afgifte van een document bepaalde voorwaarden voor het gebruik daarvan zijn verbonden die niet op dat document voorkomen, deze voorwaarden ook in acht genomen moeten worden wanneer bedoeld document in een der andere landen wordt aangevend. Deze bevoegdheid zal ook na de volledige afschaffing van de controles aan de binnengrenzen haar nut behouden.

HOOFDSTUK IV

Administratieve samenwerking

Het is noodzakelijk gebleken een nauwe administratieve samenwerking te scheppen op die gebieden waarop de doelstellingen van het Unieverdrag verwezenlijkt moeten worden en die derhalve een gemeenschappelijk belang vertegenwoordigen.

De leden 1, 2 en 4 van *artikel 6* zijn geïnspireerd op artikel 5 van het Verdrag van 16 maart 1961. In lid 1 wordt gesteld, dat het daarin bepaalde geen afbreuk doet aan het bepaalde in artikel 91 van het Unieverdrag, waarin aan bepaalde statistische gegevens een vertrouwelijk karakter wordt toegekend.

In lid 3 worden voor de administratieve samenwerking dezelfde regels gegeven die ten aanzien van de gerechtelijke samenwerking zijn vastgesteld in de artikelen 17, lid 3, en 19 van de onderhavige Overeenkomst en in artikel 26 van het Uitleveringsverdrag; hierin wordt gesteld, dat de ambtenaren van het verzoekende land niet meer gegevens mogen verzamelen dan de overeenkomstige ambtenaren van het aangezochte land.

In lid 5 wordt aan het Comité van Ministers de bevoegdheid verleend deze samenwerking zo nauwkeurig mogelijk aan te passen aan de op de verschillende gebieden bestaande behoeften.

Zoals in de toelichting op artikel 5 van het Verdrag van 16 maart 1961 reeds was bepaald, kunnen de inlichtingen worden gevraagd, verkregen of aangewend zowel met het oog op de rechtstreekse toepassing van de krachtens deze Overeenkomst aangewezen wettelijke bepalingen en het toezicht op deze toepassing als met het oog op de voorbereiding van nieuwe voorschriften.

Teneinde zich de door een partnerland gevraagde inlichtingen te verschaffen kunnen de autoriteiten van elk der landen ambtelijke informaties inwinnen. Daartoe kunnen zij gebruik maken van de bevoegdheden waarover zij voor analoge gevallen krachtens de nationale wetgeving beschikken.

In dit verband wordt erop gewezen, dat de onderhavige Overeenkomst, binnen de perken van het in het Unieverdrag (met name artikel 91) gemaakte voorbehoud, een zeer ruime strekking heeft. Het verstrekken van de voor de toepassing van de Overeenkomst benodigde gegevens wordt op de meest volledige wijze geregeld. Op grond van artikel 6 kan worden afgeweken van de nationale bepalingen inzake de geheimhouding van bepaalde gegevens, verband houdende met de door het Comité van Ministers op grond van artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen.

Beoelde wettelijke bepalingen slaan eveneens op de bepalingen die de bescherming van de belangen van derden tot doel of tot gevolg hebben, bijvoorbeeld in Nederland artikel 29, lid 3, van de wet op de geneesmiddelenvoorziening, of voor België de wettelijke of administratieve voorschriften inzake toevoegingen aan voedingsmiddelen.

Het verstrekken van inlichtingen, vooral wanneer deze betrekking hebben op privé-personen, kan ongetwijfeld een zeer delicate aangelegenheid zijn.

Daarom zijn bijzondere voorzorgen voorzien :

- a) tot het vragen, ontvangen of verstrekken van gegevens zijn uitsluitend bevoegd de administratieve autoriteiten die daartoe in elk der landen, gelet op de aard van de materie en conform de bepalingen van het binnenlandse recht van elk der partnerlanden, door de bevoegde ministers zijn aangewezen. Dit sluit in dat slechts die ambtenaren kunnen worden aangewezen die ook reeds in het binnenlandse verkeer rechtens bevoegd zijn dergelijke gegevens te vragen, te ontvangen of te verstrekken. Uiteraard doen de ministers de betrokken autoriteiten der partnerlanden opgave van de door hen aangewezen autoriteiten.

- b) de aangewezen autoriteiten mogen de verkregen gegevens slechts aanwenden tot toepassing van de wettelijke bepalingen, die krachtens artikel 2 van de Overeenkomst zijn aangewezen. Bedoelde autoriteiten mogen de gegevens slechts verstrekken aan personen die ze voor die doeleinden nodig hebben.

Mededeling aan anderen zal slechts zijn toegestaan indien de autoriteit die de gegevens heeft verstrekt daarin uitdrukkelijk heeft toegestemd en voor zover de nationale wetgeving van het land dat de gegevens heeft ontvangen zich daartegen niet verzet.

Indien de nationale wetgeving van een land voor een autoriteit van dat land de verplichting inhoudt tot het verstrekken van gegevens (bijvoorbeeld aan administratieve, fiscale of gerechtelijke autoriteiten), bestaat deze verplichting niet t.a.v. de van een partnerland verkregen gegevens wanneer dat land de in lid 4 bedoelde toestemming niet heeft verleend.

Opgemerkt wordt, dat het verstrekken van gegevens normaliter geschiedt aan autoriteiten die uit hoofde van hun functie eveneens tot geheimhouding verplicht zijn, doch dat in dit geval het doorgeven van die gegevens aan anderen bovendien met bovenbedoelde aanvullende waarborgen omkleed is.

In *artikel 7* wordt artikel 30 van het Uitleveringsverdrag getransponeerd op het terrein van de administratieve samenwerking, in welk artikel de medewerking van processtukken en rechterlijke beslissingen wordt geregeld.

In *artikel 8* worden voor de administratieve samenwerking dezelfde regels gegeven die ten aanzien van de strafbare feiten in artikel 23 van de onderhavige Overeenkomst zijn vastgelegd.

HOOFDSTUK V

Strafbare feiten

Artikel 9. — Dit artikel is geïnspireerd op artikel 6 van het Verdrag van 16 maart 1961.

De motieven die aan deze bepaling ten grondslag liggen gelden namelijk voor alle gebieden die door de onderhavige Overeenkomst worden bestreken.

Om de hierna met betrekking tot artikel 10 uiteengezette redenen kan het voor een doeltreffende vervolging vereist zijn, dat de rechter van het land van verblijf van de dader kennis neemt van een overtreding van de overeenkomstig artikel 2 aangewezen voorschriften, ongeacht de plaats waar die overtreding is begaan.

Teneinde de moeilijkheid te omzeilen dat de rechter een « vreemd » strafrecht zou moeten toepassen, is het noodzakelijk gebleken te bepalen dat het nationale strafrecht tevens van toepassing is op feiten die zijn begaan op het grondgebied der beide andere Beneluxlanden.

Bovendien is de naleving van een bepaald gemeenschappelijk voorschrift, bijvoorbeeld een tarief voor het intra-Beneluxvervoer, slechts volledig gewaarborgd indien de overtreding daarvan strafbaar is, los van de vraag in welk van de drie landen deze overtreding is begaan.

Met het oog op het vorenstaande werd het in het Verdrag van 16 maart 1961 gebezigde begrip « assimilatie van de grondgebieden en grenzen » overgenomen in lid 1 en 2 van artikel 9. Dit assimilatiebegrip wordt mede uitgebreid tot de binnengrenzen aangezien het overschrijden daarvan vooralsnog juridische consequenties blijft houden op bepaalde gebieden waarop de Overeenkomst kan worden toegepast.

Lid 3 van artikel 9 dat eveneens is overgenomen uit het Verdrag van 16 maart 1961, vult dit systeem verder aan doordat op in de andere Beneluxlanden begane strafbare feiten niet alleen van toepassing zijn de nationale voorschriften, die in het bijzonder op deze feiten betrekking hebben en die deel uitmaken van de overeenkomstig artikel 2 aangewezen voorschriften, doch eveneens de nationale regelingen inzake het strafrecht en de rechtspleging in algemene zin (in de Nederlandse tekst aangeduid met de samenvattende uitdrukking « bepalingen inzake de strafrechtelijke bejegening »)

Hieruit volgt dat de nationale rechter slechts met zijn eigen wetgeving rekening behoeft te houden, als ware het strafbare feit op het nationale grondgebied begaan.

Zoals reeds in het algemene gedeelte van deze toelichting is opgemerkt, veronderstelt de volledige toepassing van artikel 9 een identiteit tussen de normen van de krachtens artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen.

HOOFDSTUK VI

Vervolging en berechting

Artikel 10. — Het systeem van artikel 9 heeft tot gevolg, dat een in een der Beneluxlanden begaan strafbaar feit in de drie Beneluxlanden tegelijk strafbaar is.

Derhalve zal in de eerste plaats nauwkeurig moeten worden uitgemaakt welk land terzake van een strafvervolging bevoegd is. In de artikelen 10, 11 en 12 worden hiervoor regels gegeven.

In lid 1 van artikel 10 wordt uitgegaan van het principe, dat de strafbare feiten worden vervolgd in het Beneluxland waar zij zijn begaan.

Ook op dit punt is dus het systeem gevolgd dat geldt voor de in-, uit- en doorvoer.

Evenals in lid 2 van artikel 7 van het Verdrag van 16 maart 1961, is krachtens lid 2 van artikel 10 van de onderhavige Overeenkomst het Beneluxland, waar de dader van het strafbare feit verblijf houdt eveneens tot het instellen van een vervolging bevoegd. De redenen hiervoor zijn hoofdzakelijk van praktische aard. Zo zal het land van verblijf namelijk in vele gevallen het meest aangewezen land zijn om de strafvervolging in te stellen, omdat daar het bewijsmateriaal voorhanden is.

Dienaangaande is in de praktijk gebleken, dat overtredingen van de in artikel 2 bedoelde wettelijke bepalingen in een bedrijf gewoonlijk worden vastgesteld na een onderzoek ten kantore van dat bedrijf.

Daarnaast valt te denken aan gevallen, waarin overtredingen van een krachtens artikel 2 aangewezen voorschrift door eenzelfde persoon in meer dan één land zijn begaan. Deze situatie zou zich bv. kunnen voordoen op het gebied van de kwaliteit van voedingsmiddelen. In dergelijke gevallen zal centralisatie van de vervolgin- gen in het land waar de dader van het strafbare feit verblijf houdt, veelal gewenst zijn.

Om deze redenen is de regel aangehouden dat zowel het land waar de dader van het strafbare feit verblijf houdt als het land waar het strafbare feit is begaan bevoegd zijn, zonder dat daarbij noodzakelijk is gebleken de eis van het Verdrag van 16 maart 1961 te handhaven volgens welke het land van verblijf tevens het land moet zijn waar het strafbare feit is geconstateerd.

Deze bevoegdheid van het land van verblijf doet evenwel geen afbreuk aan die van het land waar het feit is begaan, aangezien laatstbedoeld land zelf de vervolging kan instellen indien het de wens daartoe te kennen geeft aan het land van verblijf, met dien verstande echter dat het land van verblijf het onderzoek kan voortzetten totdat het land op welks grondgebied het strafbare feit is begaan zijn besluit kenbaar heeft gemaakt. De termijn van 14 dagen, bepaald in artikel 7, lid 2, van het Verdrag van 16 maart 1961 is om praktische redenen, waarbij met name rekening is gehouden met het wijdere gebied van toepassing van de onderhavige Overeenkomst, op 30 dagen gebracht.

De opzet van artikel 10 maakt een bepaling als die van artikel 9 van Verdrag van 16 maart 1961 overbodig, aangezien het land van verblijf van de beklaagde te allen tijde bevoegd is, tenzij het land waar het feit is begaan zelf tot berechting wenst over te gaan.

Lid 3 van artikel 10 komt in grote trekken overeen met artikel 8 van het Verdrag van 16 maart 1961. Het wijkt daarvan echter in die zin af, dat in lid 1 van artikel 8 van laatstbedoeld Verdrag als land van berechting eveneens wordt aangewezen het land waar de betrokkene zijn laatstbekende verblijfplaats heeft gehad. Dit criterium is echter slechts van belang in het geval dat enerzijds de plaats waar het strafbare feit werd begaan niet vaststaat en anderzijds de tegenwoordige verblijfplaats van verdachte niet bekend is danwel buiten het Beneluxgebied is gelegen. Indien deze situatie zich zou voordoen, is er geen aanleiding toe af te wijken van de in lid 4 van artikel 10 gegeven regel, volgens welke bij het ontbreken van andere criteria de bevoegdheid berust bij het land waar de overtreding is geconstateerd.

Artikel 11. — Door dit artikel wordt de toepassing van artikel 42 van het Uitleveringsverdrag verruimd, daar hierin wordt bepaald, dat het verzoek om de zaak over te dragen eveneens kan uitgaan van een land dat overeenkomstig artikel 10 bevoegd is tot vervolgen doch de zaak niet in handen heeft en deze wenst over te nemen. Deze uitbreiding blijkt wenselijk met het oog op een goede rechtsbedeling.

Artikel 12. — Dit artikel komt overeen met artikel 10 van het Verdrag van 16 maart 1961.

Artikel 13. — In deze bepaling wordt het « ne bis in idem »-principe van toepassing verklaard. Onder het begrip vrijspraak moet tevens ontslag van rechtsvervolging worden begrepen en het begrip « vrijgesteld van tenuitvoerlegging » omvat gevallen van

gratie, van probatie (naar Belgisch recht), van voorwaardelijke veroordeling en voorwaardelijke invrijheidstelling. Uiteraard slaat dit artikel niet op gevallen waarin de straf — omdat de veroordeelde niet heeft voldaan aan de voorwaarden, verbonden aan de beslissing tot het (voorwaardelijk) niet ten uitvoer leggen — alsnog voor executie vatbaar is geworden in het land waar de veroordeling is uitgesproken.

Artikelen 14 en 15. — Deze artikelen stemmen materieel overeen met de artikelen 11 en 12 van het Verdrag van 16 maart 1961, waarin respectievelijk is geregeld de gevolgen van recidive en de bewijskracht van processen-verbaal en van andere op de opsporing en vervolging van strafbare feiten betrekking hebbende stukken.

HOOFDSTUK VII

Wederzijdse bijstand terzake van strafbare feiten

1. Algemeen

Artikel 16. — Dit artikel komt materieel overeen met artikel 15 van het Verdrag van 16 maart 1961 betreffende de wederzijdse bijstand bij de voorkoming en beteugeling van strafbare feiten. Lid 2 wijkt echter enigszins af, daar de aanwijzing van de nationale autoriteiten voor elk gebied, waarvoor een aanwijzingsbeschikking als bedoeld in artikel 2 is uitgevaardigd, afzonderlijk dient te geschieden. Bij deze aanwijzing kunnen de Ministers die bevoegd zijn voor de verschillende vormen van samenwerking die in de onderhavige Overeenkomst zijn voorzien, ambtenaren of categorieën van ambtenaren aanwijzen.

Artikel 17. — De wederzijdse bijstand in strafzaken heeft haar regeling gevonden in het Uitleveringsverdrag en behoeft dus hier niet nader te worden geregeld. Volgens laatstgenoemd Verdrag zijn inbeslagneming of onderzoek als bedoeld in artikel 24, lid 2, en achtervolging van een verdachte op het grondgebied van een ander land als bedoeld in artikel 27 echter slechts mogelijk indien het strafbare feiten betreft die aanleiding kunnen geven tot uitlevering. Evenals in het Verdrag van 16 maart 1961 kunnen deze maatregelen op grond van artikel 17 ook worden genomen indien het een overtreding betreft van de krachtens artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen, mede indien het strafbare feit geen aanleiding kan geven tot uitlevering. De bevoegdheden die krachtens artikel 27 van het Uit-

leveringsverdrag aan de in lid 4 van dat artikel bedoelde ambtenaren zijn verleend, worden in het onderhavige artikel tevens toegekend aan de ambtenaren die op grond van artikel 16, lid 2, zijn aangewezen.

Bovendien is aan het artikel een derde lid toegevoegd, op grond waarvan de in artikel 26 van het Uitleveringsverdrag toegekende bevoegdheden worden verruimd t.b.v. de ambtenaren van een land die naar het grondgebied van een ander land worden afgevaardigd om medewerking te verlenen bij het opsporen en constateren van strafbare feiten.

Artikelen 18, 19 en 20. — Deze artikelen, welke materieel overeenkomen met de artikelen 16, 18 en 19 van het Verdrag van 16 maart 1961, regelen bepaalde vormen van rechtshulp in strafzaken. Het vraagstuk van de mededeling aan derden van de op basis van deze rechtshulp verzamelde gegevens is geregeld in artikel 20.

2. Bijzondere bepalingen

Zoals reeds opgemerkt in het algemene gedeelte van deze memorie van toelichting valt het opsporen en vervolgen van op bepaalde gebieden begane strafbare feiten, b.v. op het gebied van de douane en de accijnzen of op het gebied van de in-, uit- en doorvoer, niet of niet geheel onder de doorgaans bevoegde rechterlijke autoriteiten doch onder de administratieve autoriteiten. In dergelijke gevallen kunnen de bepalingen van het Uitleveringsverdrag inzake de rechtshulp niet zonder meer worden toegepast. Deze dienen dus te worden aangepast aan deze situatie. Deze aanpassing wordt behandeld in hoofdstuk VII, § 2.

Artikel 21. — In dit artikel wordt de werkingssfeer van de bijzondere bepalingen vastgesteld: deze kunnen op grond van een beschikking van het Comité van Ministers geheel of gedeeltelijk worden toegepast op de door dat Comité vast te stellen gebieden.

Artikel 22. — Op grond van dit artikel kunnen de bevoegde Ministers, ieder voor het eigen land, beslissen, dat de door hen aangewezen administratieve autoriteiten worden gelijkgesteld met de rechterlijke autoriteiten die belast zijn met de toepassing van de artikelen 23, 24, 26 en 30 van het Uitleveringsverdrag, resp. handelende over het afgeven en het ten uitvoer leggen van rogatoire commissies, het afvaardigen van ambtenaren om medewerking te verlenen aan opsporingen in een partnerland en de door de autoriteiten van dat land te verlenen toestemming, alsmede over het verzenden en het uitreiken van processtukken en rechterlijke beslissingen.

Het is duidelijk dat deze bepaling, waarmede van de traditionele regels wordt afgeweken, slechts van toepassing zal zijn op die gevallen waarin de administratieve autoriteiten speciale bevoegdheden hebben voor het opsporen, vervolgen of bij transactie afdoen van strafbare feiten. De aangewezen autoriteiten dienen krachtens hun nationaal recht de bevoegdheid te bezitten om binnen de eigen rechtsorde handelingen te verrichten, als in dit artikel bedoeld, te weten die welke nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van rogatoire commissies, het afvaardigen van ambtenaren of het betekenen van stukken.

Artikel 23. — In dit artikel is er sprake van een vereenvoudigde vorm van medewerking indien deze wordt ingeroepen door een ambtenaar van het land op welks grondgebied deze medewerking moet worden verleend. Deze medewerking, die niet is voorzien in het Uitleveringsverdrag, wordt verleend in het belang van het verzoevende land. Hierin is het verschil gelegen tussen de tekst van dit artikel en die van artikel 26 van het Uitleveringsverdrag, eventueel aangevuld met artikel 22 van deze Overeenkomst. Evenals bij artikel 17, lid 3, verleent de aangezochte ambtenaar zijn medewerking aan de verzoevende ambtenaar, die evenwel de leiding van het onderzoek behoudt, doch hij treedt op met dezelfde bevoegdheden als de verzoevende ambtenaar en zijn optreden heeft dezelfde gevolgen.

Artikel 24. — Het betreft hier een bepaling die voor de krachtens artikel 21 bij beschikking van het Comité van Ministers bepaalde onderwerpen in de plaats treedt van artikel 27 van het Uitleveringsverdrag betreffende het recht tot achtervolging door de ambtenaren van een der landen op het grondgebied van een ander land.

Op het gebied van douanen en accijnzen en van in-, uit- en doorvoer bv. zijn de bevoegdheden van de ambtenaren met betrekking tot visitatie en inbeslagneming der goederen en vervoermiddelen ruimer dan op andere gebieden. In artikel 24 wordt hiermede rekening gehouden. Met het oog op de nauwe samenwerking die bij de grensbewaking vereist is, werd het wenselijk geoordeeld om het optreden van ambtenaren, die een smokkelaar achtervolgen op het grondgebied van een partnerland, niet te beperken tot een zone van 10 km zoals het geval is in artikel 27, lid 2, van het Uitleveringsverdrag.

HOOFDSTUK VIII

Algemene bepalingen

Artikelen 25 en 26. — Deze artikelen komen in grote trekken overeen met de artikelen 22 en 23 van het Verdrag van 16 maart

1961, die betrekking hebben op de ambtsuitoefening van ambtenaren die zich op het grondgebied van een ander land bevinden en op het gebruik van hun vervoermiddelen.

Artikel 27. — Overeenkomstig artikel 46 van het Uitleveringsverdrag komen de kosten, voortvloeiende uit de toepassing van deze Overeenkomst, ten laste van het land dat deze kosten heeft gemaakt.

Artikel 28. — Op grond van dit artikel wordt overeenkomstig artikel 31 van het Unieverdrag een bijzondere Commissie ingesteld en een omschrijving gegeven van de taak van die Commissie. Het instellen van deze bijzondere Commissie wordt gemotiveerd met het feit dat het veelal moeilijk zal zijn de gevolgen te overzien van de toepassing van de onderhavige Overeenkomst op het strafrecht en op de rechtspleging in elk der drie landen.

Artikel 29. — Ten aanzien van de wijze waarop en de gevallen waarin de beschikkingen van het Comité van Ministers bekend gemaakt moeten worden, wordt verwezen naar de nationale voorschriften dienaangaande.

HOOFDSTUK IX

Benelux-Gerechtshof

Artikel 30. — Ter uitvoering van artikel 1, lid 2, van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof van 31 maart 1965 worden in dit artikel als gemeenschappelijke rechtsregels voor de toepassing van de hoofdstukken III, IV en V van genoemd Verdrag aangewezen de bepalingen van deze Overeenkomst en van de daarbij behorende aanvullende protocollen.

HOOFDSTUK X

Mogelijkheid tot uitsluiting van de toepassing van de Overeenkomst

Artikel 31. — Aan deze bepaling ligt dezelfde bedoeling ten grondslag als aan lid 1 van artikel 25 van het Verdrag van 16 maart 1961. De verschillen vloeien voort uit de omstandigheid, dat, aangezien de regelingen waarop de Overeenkomst kan worden toe-

gepast, thans nog niet alle kunnen worden aangewezen, de mogelijkheid tot uitsluiting van de toepassing van de Overeenkomst minder gedetailleerd is geregeld. Hieruit mag echter niet worden afgeleid, dat de mogelijkheid om bij uitsluiting en opheffing daarvan onderscheid te maken tussen de verschillende wettelijke bepalingen en tussen de verschillende onderwerpen waarop deze van toepassing zijn, geringer zouden zijn dan bij de regeling van in-, uit- en doorvoer. Integendeel, zoals reeds in het algemene gedeelte werd uiteengezet, moet rekening worden gehouden met een veelvuldiger toepassing van artikel 31. Die uitsluiting maakt het immers mogelijk de onderhavige. Overeenkomst reeds gedeeltelijk m.b.t. nog niet geharmoniseerde onderwerpen toe te passen.

Uiteraard zullen niet meer bepalingen worden uitgesloten dan op een bepaald terrein strikt noodzakelijk blijkt. Van verschillende bepalingen is het vrijwel ondenkbaar dat het Comité van Ministers ooit aanleiding zal vinden die uit te sluiten. Dit geldt in het bijzonder voor de bepaling van artikel 6, vierde lid, dat betrekking heeft op waarborgen voor geheimhouding. Aangezien die waarborgen van onmiddellijk belang zijn voor de burgers der drie landen, is het wenselijk geoordeeld uitdrukkelijk te bepalen, dat de regel van artikel 6, vierde lid, niet kan worden uitgesloten.

HOOFDSTUK XI

Slotbepalingen

Artikel 32. — Dit artikel, dat de territoriale werking van de Overeenkomst regelt, komt overeen met artikel 26 van het Verdrag van 16 maart 1961.

Artikel 33. — Dit artikel handelt over het opstellen van aanvullende protocollen, waartoe aanleiding zou kunnen bestaan wegens de bijzondere aard van sommige sectoren.

Zulks is het geval met de sectoren van de belastingen, van de in-, uit- en doorvoer en van het vervoer, waarvoor reeds aanvullende protocollen zijn opgesteld. Daar echter de werkingssfeer van de Overeenkomst nog niet nader is bepaald, zal zij tevens toepassing kunnen vinden op andere onderwerpen waarvoor eveneens aanvullende protocollen noodzakelijk zouden blijken.

Artikel 34. — Dit artikel bevat de gebruikelijke clausules betreffende de bekrachtiging, de inwerkingtreding en de duur van de onderhavige Overeenkomst.

AANVULLEND PROTOCOL
INZAKE IN-, UIT- EN DOORVOER

M (69) 3, Bijlage I

PROTOCOLE ADDITIONNEL
EN MATIERE D'IMPORTATIONS,
D'EXPORTATIONS ET DE TRANSIT

M (69) 3, Annexe I

**AANVULLEND PROTOCOL
HOUDENDE BIJZONDERE BEPALINGEN
OP HET STUK VAN DE REGELING
VAN IN-, UIT- EN DOORVOER**

De Verdragsluitende Partijen bij de heden ondertekende Overeenkomst inzake de administratieve en strafrechtelijke samenwerking op het gebied van de regelingen die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Benelux Economische Unie,

Overwegende, dat bijzondere bepalingen dienen te gelden op het stuk van de regeling van in-, uit- en doorvoer,

Gelet op artikel 33 van genoemde Overeenkomst,

Hebben besloten hiertoe een Aanvullend Protocol bij genoemde Overeenkomst te sluiten en zijn het volgende overeengekomen :

Artikel 1

Dit Protocol heeft betrekking op de toepassing van de wettelijke bepalingen die verband houden met de regeling van in-, uit- en doorvoer en die als zodanig zijn aangewezen bij beschikking van het Comité van Ministers.

Artikel 2

In de gevallen waarop dit Protocol betrekking heeft, is artikel 5 van de Overeenkomst niet van toepassing.

Artikel 3

In afwijking van artikel 11 van het Verdrag inzake de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in strafzaken van 26 september 1968 kan een verzoek als bedoeld in artikel 33 van dat Verdrag worden gedaan en kan de inbeslagname geschieden door de administratieve autoriteiten, die volgens hun nationale wetgeving bevoegd zijn tot inbeslagname over te gaan, mits zij daartoe door de bevoegde Ministers van elk land zijn aangewezen.

De administratieve autoriteiten van het aangezochte land zullen de gerechtelijke autoriteiten van de plaats van inbeslagneming, aanstonds na de ontvangst van een dergelijk verzoek, daarvan op de hoogte stellen.

Artikel 4

Voor zover een verzoek tot tenuitvoerlegging betrekking heeft op boeten of verbeurdverklaringen is het bepaalde in artikel 3 van het Verdrag inzake de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in strafzaken van 26 september 1968 niet van toepassing.

Artikel 5

1. Rechterlijke vonnissen die in een van de drie landen zijn gewezen, en die betrekking hebben op de invordering van bedragen verschuldigd wegens een heffing, in dat land opgelegd of wegens de onverschuldigde betaling in dat land van een restitutie op grond van wettelijke bepalingen als bedoeld in artikel 1, worden — voor zover blijkt dat de veroordeelde partij op wettige wijze in rechte is verschenen, of dat tegen die partij, nadat zij wettig was gedagvaard of opgeroepen, verstek is verleend — in de beide andere landen uitvoerbaar verklaard overeenkomstig de procedure voorzien in de artikelen 18 en 19 van het Haagse Rechtsvorderingsverdrag van 1 maart 1954.
2. Dwangbevelen, strekkende tot invordering van een bedrag als bedoeld in het vorige lid, kunnen — wanneer zij zijn uitgevaardigd door een bestuursorgaan van een der landen, en zij volgens de wet van dat land uitvoerbaar en niet meer voor aantasting langs de weg van een rechtsmiddel vatbaar zijn — op verzoek van bedoeld bestuursorgaan gericht aan de voorzitter van de rechtbank, bevoegd tot kennisneming van burgerlijke zaken in het arrondissement waarin de tenuitvoerlegging wordt gevraagd, in elk van de beide andere landen uitvoerbaar worden verklaard. Deze rechterlijke autoriteit gaat na, of de partij waartegen de tenuitvoerlegging wordt gevorderd, in de gelegenheid is gesteld om gebruik te maken van de rechtsmiddelen voorzien in de wetgeving van het land waarin het bevel is afgegeven. Hij kan verlangen dat bij het dwangbevel een vertaling wordt gevoegd in de taal van de rechtszaal waarin hij zitting houdt.

3. De vertaling van stukken, overgelegd ingevolge een der voorgaande bepalingen van dit artikel, wordt voor echt en getrouw verklaard door iemand die daartoe bevoegd is in een der bij de zaak betrokken landen.

Artikel 6

In afwijking van artikel 21 van de Overeenkomst wordt het bepaalde in de artikelen 22, 23 en 24 van de Overeenkomst van toepassing verklaard.

Artikel 7

Zes maanden na de inwerkingtreding van de Overeenkomst vervalt het Verdrag over de samenwerking inzake de regeling van in-, uit- en doorvoer van 16 maart 1961.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te 's-GRAVENHAGE, op 29 april 1969, in drielvoud in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de Regering van het Koninkrijk België,

PIERRE HARMEL.

Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,

GASTON THORN.

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,

J. LUNS.

GEMEENSCHAPPELIJKE
MEMORIE VAN TOELICHTING
BIJ HET AANVULLEND PROTOCOL
INZAKE IN-, UIT- EN DOORVOER

EXPOSE DES MOTIFS COMMUN
DU PROTOCOLE ADDITIONNEL
EN MATIERE
D'IMPORTATIONS, D'EXPORTATIONS ET
DE TRANSIT

GEMEENSCHAPPELIJKE MEMORIE VAN TOELICHTING BIJ HET AANVULLEND PROTOCOL INZAKE IN-, UIT- EN DOORVOER

I. ALGEMEEN

Zoals in de memorie van toelichting van de Overeenkomst werd opgemerkt, beoogt deze Overeenkomst eenheid van opvatting en toepassing te brengen op het terrein van de administratieve en strafrechtelijke samenwerking tussen de Beneluxlanden voor alle reeds bestaande en nog tot stand te brengen regelingen, die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Benelux Economische Unie. De algemene aard van zodanige opzet brengt echter voor bepaalde aspecten van specifieke terreinen met zich mede, dat niet geheel kan worden voldaan aan de noodzakelijke vereisten in verband met de verwezenlijking van de doelstellingen van bedoelde terreinen. Zulks is — afgezien van andere terreinen — met name het geval ten aanzien van het terrein van de in-, uit- en doorvoer van goederen buiten het fiscale veld.

Voor de samenwerking op dit terrein is op 16 maart 1961 een Verdrag tot stand gekomen. Dit Verdrag heeft in belangrijke mate tot leiddraad gediend voor de Overeenkomst inzake administratieve en strafrechtelijke samenwerking. In deze laatste zijn zoveel mogelijk de essentiële elementen op het terrein van de in-, uit- en doorvoer overgenomen. De overige elementen, die uit hoofde van hun bijzondere aard niet in de Algemene Overeenkomst konden worden verwerkt, zijn opgenomen in het onderhavige Protocol.

II. ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen speciale toelichting.

Artikel 2

Door dit artikel wordt de toepassing van artikel 5 van de Overeenkomst voor het terrein van de in-, uit- en doorvoer uitgesloten, zodat de artikelen 3, eerste en tweede lid, en 4 van de Overeenkomst — na een aanwijzing door het Comité van Ministers krachtens artikel 2 — voor het bedoelde terrein automatisch van

toepassing zijn. Gezien het feit, dat het hier een terrein betreft waarop een volledige harmonisatie vereist is, wordt deze aangelegenheid door het Verdrag van 1961 in deze zin geregeld. Het voorgestelde systeem, dat overeenstemt met het systeem van genoemd Verdrag, sluit de mogelijkheid van een verschillend gebruik van documenten aan de buitengrenzen uit. Die mogelijkheid zou namelijk blijven bestaan, indien de documenten, welke krachtens aangewezen wettelijke bepalingen in-, uit- of doorvoer toelaten, niet automatisch of niet onbeperkt uitsluitend op grond van die aanwijzing in-, uit- of doorvoer in de andere landen zouden toelaten. Uiteraard zullen wel de aan het gebruik van bepaalde documenten verbonden voorwaarden in de andere landen geldig gemaakt kunnen worden.

Artikel 3

De inbeslagneming in een der landen van de in een ander land voor verbeurdverklaring vatbare goederen en vervoermiddelen wordt algemeen behandeld in artikel 33 van het Verdrag inzake de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in strafzaken, hierna te noemen « Executieverdrag ». Krachtens artikel 11 van dit Verdrag is voor de uitvoering van inbeslagnemingen de tussenkomst hetzij van de Minister van Justitie, hetzij van het centrale nationale bureau van Interpol vereist.

Artikel 3 van het Protocol wijkt af van genoemd artikel 11 van het Executieverdrag op grond van de bijzondere bevoegdheden waarover de nationale autoriteiten op dit terrein beschikken. In dit artikel wordt namelijk bepaald, dat de inbeslagnemingen eveneens kunnen geschieden door de daartoe aangewezen administratieve autoriteiten van het aangezochte land, die volgens hun nationale wetgeving bevoegd zijn tot dergelijke inbeslagnemingen over te gaan. Dezen dienen de gerechtelijke autoriteiten van de plaats waar de inbeslagneming zal worden uitgevoerd aanstonds op de hoogte te stellen van een dergelijk verzoek. Laatstgenoemden zullen aldus de gelegenheid hebben eventueel de regelmatigheid van het verzoek en van de uitvoering daarvan na te gaan.

Opgemerkt zij dat, anders dan in de bestaande Verdragen (zie artikel 9, letter b, van het Douanesamenwerkingsverdrag 1952 en artikel 17, § 1, letter b, van het Samenwerkingsverdrag in-, uit- en doorvoer 1961), de dubbele strafbaarstelling of de inschrijving op de overeenkomstig artikel 57 van het Executieverdrag vastgestelde lijst vereist is krachtens artikel 33 van genoemd Verdrag.

Artikel 4

Artikel 3 van het Executieverdrag wordt voor dit artikel van toepassing uitgesloten voor zover een verzoek tot tenuitvoerlegging betrekking heeft op boeten of verbeurdverklaringen.

Opdat een in een van de Staten gedane rechterlijke uitspraak in strafzaken in een andere Staat kan worden tenuitvoergelegd wordt namelijk in dit artikel van het Executieverdrag vereist, dat het feit waarop deze betrekking heeft in die Staat strafbaar is of voorkomt op de lijst vastgesteld overeenkomstig artikel 57 van genoemd Verdrag.

Deze beperking is niet opgenomen in de bestaande verdragen (zie artikel 13 van het Douanesamenwerkingsverdrag 1952 en artikel 20 van het Samenwerkingsverdrag in-, uit- en doorvoer 1961) en lijkt niet te worden gemotiveerd op het door het onderhavige Aanvullend Protocol bestreken terrein.

Artikel 5

Artikel 5 heeft betrekking op het invorderen van bedragen verschuldigd wegens een heffing, in een van de landen opgelegd of wegens de onverschuldigde betaling in dat land van een restitutie op grond van wettelijke bepalingen die verband houden met de regeling van in-, uit- of doorvoer en die als zodanig zijn aangewezen bij beschikking van het Comité van Ministers.

Het artikel heeft ten doel, de tenuitvoerlegging van desbetreffende rechterlijke uitspraken en dwangbevelen van bestuursorganen te vergemakkelijken.

Met het oog daarop is, in het eerste lid, op zulke rechterlijke uitspraken de procedure van de artikelen 18 en 19 van het Haagse Rechtsvorderingsverdrag van 1 maart 1954 van toepassing verklaard. Hieraan is echter, in het belang van de rechtszekerheid, de voorwaarde toegevoegd, dat de veroordeelde partij blijkt behoorlijk — voor zover nodig op wettelijke wijze vertegenwoordigd — in rechte te zijn verschenen in het andere land, of althans (in geval van verstek) behoorlijk gedagvaard of opgeroepen.

Het tweede lid voorziet op zijn beurt in een eenvoudige procedure ter verkrijging van een exequatur voor dwangbevelen in elk van de beide andere landen. Deze bevelen kunnen, op verzoek van het bestuursorgaan dat deze bevelen heeft uitgevaardigd, uitvoerbaar worden verklaard door de president van de rechtbank, bevoegd tot kennismaking van burgerlijke zaken in het arrondissement waarin de tenuitvoerlegging wordt gevraagd. Als voorwaarde is hier gesteld, dat volgens de wet van het land van uitvaar-

diging niet meer langs de weg van enig rechtsmiddel (bezwaarschrift, verzet bij de nationale rechter e.d.) tegen het bevel kan worden opgekomen. Deze bepaling kent aan de president voorts de bevoegdheid toe, de eis te stellen dat het dwangbevel wordt vertaald in de taal van het forum.

Krachtens het derde lid zal de certificatie van de vertaling van stukken, overgelegd ingevolge het eerste of tweede lid van artikel 5, kunnen geschieden door iemand die daartoe (als beëdigd vertaler) bevoegd is hetzij in het land van uitvaardiging van het vonnis of dwangbevel, hetzij in het land van tenuitvoerlegging.

Voor het overige zullen de eventueel geldende wettelijke voorschriften van het land van het forum, betreffende de procedure die moet worden gevolgd ter verkrijging van een rechterlijk exequatur, van toepassing zijn. Elk van de landen kan dus desgewenst aanvullende regels — b.v. betreffende het oproepen van de belanghebbende — in zijn nationale wet opnemen.

Artikel 6

Teneinde een effectieve samenwerking ter bestrijding en voorkoming van strafbare feiten op het stuk van de in-, uit- en doorvoer te verzekeren, moeten de voorzieningen in de artikelen 22, 23 en 24 van de Overeenkomst op dit stuk noodzakelijk worden geacht. Gelijksortige bepalingen worden dan ook aangetroffen in het Verdrag van 16 maart 1961. Derhalve zullen genoemde artikelen van de Overeenkomst van toepassing zijn, zodra krachtens artikel 2 van het onderhavige Protocol wettelijke bepalingen worden aangewezen.

Artikel 7

Ingevolge dit artikel vervalt het meergenoemd Verdrag over de samenwerking inzake de regeling van in-, uit- en doorvoer van 16 maart 1961.

AANVULLEND PROTOCOL
INZAKE DE BELASTINGEN

M (69) 3, Bijlage II

PROTOCOLE ADDITIONNEL
RELATIF AUX IMPOTS

M (69) 3, Annexe II

**AANVULLEND PROTOCOL
HOUDENDE BIJZONDERE BEPALINGEN
OP HET STUK VAN DE BELASTINGEN**

De Verdragsluitende Partijen bij de heden ondertekende Overeenkomst inzake de administratieve en strafrechtelijke samenwerking op het gebied van de regelingen die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Benelux Economische Unie,

Overwegende, dat bijzondere bepalingen dienen te gelden op het stuk van de belasting,

Gelet op artikel 33 van genoemde Overeenkomst,

Hebben besloten hiertoe een Aanvullend Protocol bij genoemde Overeenkomst te sluiten en zijn het volgende overeengekomen :

Artikel 1

1. Op het stuk van de belastingen geldt in de plaats van artikel 2 van de Overeenkomst het bepaalde in het tweede lid.
2. De Overeenkomst heeft betrekking op de toepassing van :
 - a) de in België geldende wettelijke bepalingen inzake de douane en de accijnzen, alsmede inzake de omzetbelasting (thans genaamd : overdrachttaks, factuurtaks op de overdrachten en op de werkaannemingscontracten, taks op de roerende verhueringen en op het vervoer, weelde-taks) ;
 - b) de in Luxemburg geldende wettelijke bepalingen inzake de douane en de accijnzen, alsmede inzake de omzetbelasting (impôt sur le chiffre d'affaires) ;
 - c) de in Nederland geldende wettelijke bepalingen inzake de douane en de accijnzen, alsmede inzake de omzetbelasting.
3. De verwijzingen in de artikelen 6, eerste lid, 7, eerste lid, 8, 9, eerste lid, en 16, tweede lid, van de Overeenkomst naar de krachtens artikel 2 aangewezen wettelijke bepalingen worden geacht betrekking te hebben op de in het tweede lid bedoelde wettelijke bepalingen.

Artikel 2

1. Met betrekking tot de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen geldt, in plaats van het bepaalde in artikel 3 van de Overeenkomst, het bepaalde in de volgende leden ; artikel 5 van de Overeenkomst is niet van toepassing.
2. Een document, op regelmatige wijze afgegeven of geldig gemaakt in een der landen, heeft rechtsgevolg in de beide andere landen als ware het afgegeven of geldig gemaakt ingevolge de wettelijke bepalingen van die landen.
3. De verklaringen welke op een document zijn aangebracht door de ambtenaren van een der landen, hebben in de beide andere landen dezelfde waarde als waren zij aangebracht door de ambtenaren van die landen.

Artikel 3

Bij goederenverkeer onder douane- of onder accijnsverband, dat aanvangt in een der landen en eindigt in een van de beide andere landen, alsook bij afgifte of geldigmaking van de desbetreffende documenten en bij het doen van aangiften ter verkrijging van die documenten, moet worden rekening gehouden met de attributen van de douanekantoren en met de locaals van het land, alwaar het douane- of accijnsverband zal eindigen, zoals die zijn vastgesteld door de bevoegde autoriteit van dat land.

Artikel 4

Indien goederen onder douane- of accijnsverband van een plaats in een der landen worden vervoerd naar een plaats in een van de beide andere landen zetten de ambtenaren van eerstbedoeld land, die zijn belast met de bewaking, deze voort in het andere land, totdat zij door de ambtenaren van dat land worden afgelost. Tot dat tijdstip hebben de eerstbedoelde ambtenaren voor de uitoefening van hun taak dezelfde bevoegdheden als laatstbedoelde ambtenaren.

Artikel 5

1. Indien een document, dat is afgegeven of geldig gemaakt om in meer dan een land te dienen, niet of niet geheel wordt

gezuiverd, zijn de goederen waarop het document betrekking heeft, onderworpen aan die rechten, accijnzen en andere belastingen, welke terzake van het niet of het niet geheel zuiveren van een zodanig nationaal document worden geheven in datgene van de landen waarvoor het Benelux-document is afgegeven of geldig gemaakt, waarin het hoogste totaal bedrag dezer belastingen wordt geheven.

2. De rechten, accijnzen en andere belastingen, alsmede de terzake van het niet of niet geheel zuiveren verschuldigde boeten worden voor eigen rekening ingevorderd door het land, waar het document is afgegeven of geldig gemaakt.
3. Indien komt vast te staan in welk van de drie landen de goederen in een toestand zijn gekomen als van goederen, waarvan de belasting is voldaan, worden, in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, de goederen onderworpen aan de rechten, accijnzen en andere belastingen, welke in dat land van toepassing zijn. Indien het document niet aldaar is afgegeven of geldig gemaakt, wordt, in afwijking van het bepaalde in het tweede lid, de opbrengst van de niet geünifiëerde belastingen aan dat land uitgekeerd.

Artikel 6

1. Het bepaalde bij artikel 6, derde lid, letter a, van de Overeenkomst is, met betrekking tot de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen, slechts van toepassing voor zover die bepalingen het gebied van de douane en de accijnzen betreffen.
2. In afwijking van artikel 6, vierde lid, van de Overeenkomst kunnen de door de toepassing van het eerste of het derde lid van dat artikel verkregen inlichtingen eveneens worden benut met het oog op de toepassing van andere wettelijke bepalingen op het stuk van de belastingen dan die bedoeld in artikel 1, tweede lid.
3. Het bepaalde bij artikel 6, vijfde lid, van de Overeenkomst is niet van toepassing met betrekking tot de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen.

Artikel 7

Met betrekking tot de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen, zijn de feiten en handelingen, bedoeld in artikel 9, eerste en tweede lid van de Overeenkomst, niet strafbaar in gevallen waarin de dader, met betrekking tot de goederen of documenten ten aanzien waarvan de feiten of handelingen zijn begaan, heeft gehandeld in overeenstemming met de wet van het land waarin zij zijn begaan.

Artikel 8

1. Degene die, wonende of gevestigd zijnde in een der landen, een levering van goederen verricht aan een persoon wonende of gevestigd zijnde in een der beide andere landen, is hoofdelijk medeaansprakelijk voor de door die persoon terzake van de invoer in dat andere land verschuldigde omzetbelasting, indien hij op enigerlei wijze een onjuiste afdracht van de verschuldigde belasting heeft bevorderd of mogelijk gemaakt, in het bijzonder door het ten onrechte niet afgeven van een factuur, door het afgeven van een factuur met een onjuiste tenaamstelling of zonder tenaamstelling of door het op andere wijze niet of onjuist vermelden van de levering in zijn bedrijfsadministratie.
2. Het bepaalde in het eerste lid is slechts van toepassing indien aannemelijk is dat de persoon die de levering heeft verricht, wist of redelijkerwijze moest vermoeden, dat de verschuldigde belasting niet of niet volledig zou worden voldaan.

Artikel 9

De processen-verbaal en andere schriftelijke verklaringen, opgemaakt door de bevoegde ambtenaren van een van de landen in de vorm en naar de eisen, door de wetgeving van hun land bepaald, hebben voor de toepassing van de wettelijke bepalingen inzake de omzetbelasting in een ander land dezelfde bewijskracht als waren zij rechtsgeldig door de bevoegde ambtenaren van dat land opgemaakt.

Artikel 10

Teneinde de administratieve samenwerking op het stuk van de belastingen te vergemakkelijken, oefenen de Ministers van Financiën, op het gebied van de wettelijke bepalingen bedoeld in artikel 1, tweede lid, gezamenlijk de bevoegdheden uit, welke in artikel 40 van het Unieverdrag aan het Comité van Ministers zijn toegekend.

Artikel 11

Het bepaalde in artikel 20 van de Overeenkomst is, met betrekking tot de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen, mede van toepassing ten aanzien van het afleggen van getuigenis voor rechterlijke autoriteiten door ambtenaren in andere dan strafzaken.

Artikel 12

1. Het bepaalde bij de artikelen 21, 28, 29 en 31 van de Overeenkomst is niet van toepassing met betrekking tot de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen.
2. Het bepaalde bij de artikelen 22, 23 en 24 van de Overeenkomst is van toepassing met betrekking tot de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen.

Artikel 13

Met betrekking tot de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen inzake de douane en de accijnzen kan, in afwijking van artikel 11 van het Verdrag inzake de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in strafzaken van 26 september 1968, een verzoek als bedoeld in artikel 33 van dat Verdrag worden gedaan en kan de inbeslagneming geschieden door de administratieve autoriteiten, die volgens hun nationale wetgeving bevoegd zijn tot inbeslagneming over te gaan, mits zij daartoe door de bevoegde Ministers van elk land zijn aangewezen.

De administratieve autoriteiten van het aangezochte land zullen de gerechtelijke autoriteiten van de plaats van inbeslagneming, aanstonds na de ontvangst van een dergelijk verzoek, daarvan op de hoogte stellen.

Artikel 14

Voor zover een verzoek tot tenuitvoerlegging betrekking heeft op boeten of verbeurdverklaringen terzake van een overtreding van de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen, is het bepaalde in artikel 3 van het Verdrag inzake de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in strafzaken van 26 september 1968 niet van toepassing.

Artikel 15

Met betrekking tot de in artikel 1, tweede lid, bedoelde wettelijke bepalingen, houdt het bepaalde in de artikelen 6, 18 en 19 van de Overeenkomst niet in dat ambtenaren van een aangezocht land zouden verplicht zijn meer of andere gegevens ter kennisneming ter beschikking te stellen dan door ambtenaren van het verzoekende land in het omgekeerde geval zouden kunnen worden verstrekt.

Artikel 16

Het Verdrag nopens de samenwerking op het stuk van douanen en van accijnzen van 5 september 1952 en het Verdrag tot wederzijdse bijstand inzake de heffing van de omzetbelasting, de overdrachttaks en soortgelijke belastingen van 25 mei 1964, vervallen.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te 's-GRAVENHAGE, op 29 april 1969, in drievoud in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de Regering van het Koninkrijk België,
PIERRE HARMEL.

Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,
GASTON THORN.

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,
J. LUNS.

GEMEENSCHAPPELIJKE
MEMORIE VAN TOELICHTING
BIJ HET AANVULLEND PROTOCOL
INZAKE DE BELASTINGEN

EXPOSE DES MOTIFS COMMUN
DU PROTOCOLE ADDITIONNEL
RELATIF AUX IMPOTS

GEMEENSCHAPPELIJKE MEMORIE VAN TOELICHTING BIJ HET AANVULLEND PROTOCOL INZAKE DE BELASTINGEN

De samenwerking op het stuk van de belastingen vertoont enige speciale aspecten die niet kunnen worden geregeld binnen het raam van een overeenkomst met algemene strekking. Het is daarom noodzakelijk gebleken dienaangaande bijzondere bepalingen in een Aanvullend Belastingprotocol op te nemen.

Artikel 1

Het lijkt niet zinvol, dat terreinen waarop de samenwerking thans reeds bij verdrag is geregeld, nogmaals zouden worden aangewezen door het Comité van Ministers op grond van artikel 2 van de Overeenkomst. Het verdient de voorkeur dit in het Belastingprotocol zelf te doen. Zulks is niet geschied door een opsomming van de wettelijke bepalingen van de drie landen, maar door een algemene aanwijzing van de desbetreffende gebieden, te weten : de wettelijke bepalingen inzake de douane en de accijnzen en inzake de omzetbelasting. Dit is wenselijk in verband met de omstandigheid, dat sommige wettelijke bepalingen betreffende een bepaald belastingonderwerp voorkomen in wetten, die ook bepalingen omtrent andere onderwerpen bevatten. Bovendien heeft de Overeenkomst aldus automatisch betrekking op mogelijke nieuwe bepalingen die tot een aangewezen deelgebied komen te behoren.

Het woord « omzetbelasting » komt niet voor in de huidige Belgische wetgeving. In artikel 79 van het Unieverdrag en in het Omzetbelastingsverdrag 1964 worden dan ook de termen « overdrachtaks en soortgelijke belastingen » gebezigd. Daar de Overeenkomst strafrechtelijke bepalingen bevat, werd het evenwel passend geacht de door die termen bedoelde Belgische belastingen alle uitdrukkelijk in het onderhavige Protocol te vermelden.

Gemeend wordt te moeten uitgaan van de gedachte dat dit Protocol niet noodzakelijkerwijze de douane, de accijnzen en de omzetbelasting moet betreffen, maar tot de belastingen in het algemeen moet kunnen worden uitgebreid. De eventuele latere aanwijzing tot toepasselijkverklaring van de Overeenkomst — van nog andere belastinggebieden dan die welke thans zijn aangewezen — heeft, wegens de ingewikkeldheid van het onderwerp en de politieke verwickelingen daarvan, evenwel plaats door middel van een aan-

vulling (wijziging) van artikel 1, lid 2, van het Protocol en niet op de wijze bepaald in artikel 2 van de Overeenkomst. Het laat zich aanzien dat bij de aanwijzing van een nieuw belastinggebied tevens bijzondere bepalingen voor dat gebied in het Protocol zullen moeten worden opgenomen. Zulks zou noodzakelijk zijn, indien directe belastingen werden aangewezen, aangezien bij het opstellen van het Protocol met zodanige belastingen geen rekening is gehouden.

De noodzaak van een bepaling als neergelegd in lid 3 van artikel 1 volgt uit het systeem van aanwijzing van de werkingssfeer door het Protocol zelf, welk systeem in de leden 1 en 2 van bedoeld artikel is vervat.

Artikelen 2, 3 en 4

Artikel 2 is ingevoegd ter vervanging van artikel 3 van de Overeenkomst.

Met het oog op de toepassing op andere samenwerkingsgebieden dan dat der belastingen bevat artikel 3 van de Overeenkomst elementen, die voor het gebied van de belastingen overbodig of zelfs niet wenselijk zijn. In verband hiermede werden in lid 2 van artikel 2 van het Protocol de eenvoudiger formuleringen van artikel 1, par. 1, van het Douanesamenwerkingsverdrag 1952 gevolgd.

Bovendien wordt artikel 5 van de Overeenkomst door dit artikel op het stuk van belastingen niet-toepasselijk verklaard. De gelijkstelling van documenten en verklaringen welke op een document zijn aangebracht dient op dit terrein automatisch te geschieden, zonder beschikking van het Comité van Ministers.

De artikelen 3 en 4, die een voor geen ander gebied van belang zijnde materie op het gebied van de douane en de accijnzen betreffen, zijn overgenomen uit de artikelen 1, par. 3 en 5 van het Douanesamenwerkingsverdrag 1952.

Artikel 5

Artikel 5 neemt artikel 15 van het Douanesamenwerkingsverdrag 1952 over en vult dit aan.

Dit artikel regelt het niet of niet geheel zuiveren van bedoelde documenten die twee of drie van elkaar verschillende belastinggebieden doorlopen. Aangezien in dit geval doorgaans niet kan worden vastgesteld in welk land de goederen zijn gebleven, lijkt het aangegeven de belastingen verschuldigd te doen worden naar de tarieven

van datgene van de betrokken landen, waarin het hoogste totaalbedrag dezer belastingen wordt geheven. Kan evenwel worden bepaald in welk land de goederen zijn gebleven, dan worden de belastingen naar de in dat land geldende tarieven geheven en wordt in de daartoe aanleiding gevende gevallen de opbrengst van de niet geünifieerde belastingen aan dat land uitgekeerd.

Opgemerkt kan nog worden dat bij niet-zuivering of bij niet gehele zuivering van een Benelux-document uiteraard toepasselijk is het nationale recht van het land waar het document is afgegeven. Dit beginsel geldt tevens voor de daarmee samenhangende aspecten (zoals b.v. zekerheidstelling, invordering, privileges), óók voor zover voor het vaststellen van de belastingschuld nationaal recht van de andere landen moet worden toegepast. Dit laatste is namelijk het geval ten aanzien van de bepalingen betreffende :

- a. de berekening van het bedrag der belastingen van de andere landen met het oog op de vaststelling van het hoogste totaalbedrag ;
- b. de aanwijzing van het belaste goed, wanneer dat goed niet is belast in het land waar het document is afgegeven ;
- c. de heffing van in het land waar het document is afgegeven, niet voorkomende belastingen, die echter wel in de andere landen zijn ingesteld.

Artikel 6

Het lijkt aangewezen, dat van de buitenlandse belastingambtenaren alleen de ambtenaren van de douane en accijnzen gegevens mogen verzamelen op de belastingkantoren doch uitsluitend op het gebied van de douane en accijnzen.

De uitbreiding voor de belastingen in artikel 6, lid 4, van de Overeenkomst is ontleend aan artikel 6 van het Omzetbelastingsverdrag 1964.

In artikel 6, lid 5 van de Overeenkomst bevindt zich nog een uitvoeringsbevoegdheid van het Comité van Ministers. Aan deze bepaling bestaat, naar het voorkomt, geen behoefte op het stuk van belastingen en zij kan dus geheel niet-toepasselijk worden verklaard.

Artikel 7

Gezien de omstandigheid dat op het stuk van belastingen geen gelijkheid van wetgevingen tussen de drie landen bestaat en de gelijktrekking van wetgevingen voorshands ook niet in het voor-

nemen ligt, werd in artikel 7 het systeem van artikel 9 van de Overeenkomst voor belastingen bruikbaar gemaakt door een beperking aan te brengen die ontleend is aan de grondgedachte van artikel 12 van het Douanesamenwerkingsverdrag 1952 (strafbaarheid ook krachtens de wet van het land waar het feit is begaan). Deze beperking is aldus geconstrueerd, dat het in beginsel strafbare feit niet strafbaar is, indien de dader in het land, waar het feit is begaan, de overeenkomstige voorschriften in acht heeft genomen. Een rechter kan zeer bezwaarlijk vaststellen, d.w.z. beslissen, of de betrokkene in een ander land een aldaar strafbaar gesteld feit al dan niet heeft begaan en deswege strafbaar is. Praktisch betekent de onderwerpelijke beperking van het bepaalde in artikel 9 van de Overeenkomst, dat als voorwaarde voor de strafbaarheid is gesteld, dat de rechter de aan zekerheid grenzende overtuiging dient te hebben, dat de bevoegde rechter in het land waar het feit is begaan de betrokkene zou hebben gestraft. Bij twijfel, die b.v. kan ontstaan bij ingewikkeldheden van welke aard ook, dient de rechter zich op het standpunt te stellen dat onvoldoende vaststaat, dat de betrokkene in het land waar het feit werd begaan niet gehandeld heeft in overeenstemming met de wet van dat land, zodat het in dat land plaatsgehad hebbende feit in dat geval niet strafbaar is krachtens des rechters nationale wet.

Artikel 8

Deze bepaling vindt haar grondslag in artikel 7 van het Omzetbelastingverdrag 1964. Het sluiten van dat verdrag was, zoals in de toelichting is vermeld, een voorwaarde om te kunnen komen tot het instellen van een regime, waarbij de heffing van de omzetbelasting van de binnenkomende goederen aan de onderlinge grenzen wordt vervangen door de heffing in het binnenland bij de ontbieder (importeur) van de goederen en waarbij de fysieke controle op de goederenbeweging over de grens en op de goederen zelf wordt vervangen door een toezicht binnenslands in de administratieve sfeer.

In aanmerking genomen dat onder een dergelijk stelsel de gegevens, welke bij de leverancier (exporteur) worden verkregen, een belangrijke rol spelen om de juiste heffing van de ontbieder (importeur) van de goederen verschuldigde belasting te verzekeren, bestaat er alleszins aanleiding een hoofdelijke medeaansprakelijkheid in het leven te roepen voor de leverancier in de gevallen waarin deze aan de belastingontduiking heeft medegewerkt. Overeenkomstig, artikel 3, § 3, van de Overeenkomst van 5 september 1952 nopens de wederkerige bijstand inzake invordering van belasting-

schulden zal evenwel de bevoegde administratie van het land van vestiging van de hoofdelijke medeschuldenaar alleen dan gehouden zijn tot de invordering van de omzetbelasting over te gaan wanneer de bevoegde autoriteit van het land van invoer, waar de hoofdschuldenaar is gevestigd, de middelen tot inning van zijn vordering op eigen grondgebied heeft uitgeput.

Artikel 9

De strafrechtelijke bewijskracht van processen-verbaal is geregeld in artikel 15 van de Overeenkomst. Artikel 9 heeft tot doel, inzake de omzetbelasting, aan de processen-verbaal en andere schriftelijke verklaringen, opgemaakt door de bevoegde ambtenaren van een van de landen in de vorm en naar de eisen, door de wetgeving van hun land bepaald, eveneens bewijskracht te verlenen ten aanzien van de opvorderbaarheid zowel van belastingen als van administratieve boeten.

Deze bepaling, zoals overigens alle andere bepalingen zowel van de Overeenkomst als van het Protocol, mag niet zodanig worden geïnterpreteerd dat zij de nationale ambtenaren meer bevoegdheid verleent dan welke in de nationale wetgeving besloten ligt.

Artikel 10

Deze bepaling vindt haar grondslag in artikel 11 van het Omzetbelastingverdrag 1964.

Artikel 40 van het Unieverdrag bepaalt, dat het Comité van Ministers de voor de werking van de Unie wenselijke Gemeenschappelijke Diensten kan instellen en de bevoegdheden, de organisatie en de werkwijze van deze Diensten bepalen. Deze bevoegdheden van het Comité van Ministers worden krachtens artikel 10 voor de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen uitgeoefend door de Ministers van Financiën gezamenlijk.

Het nieuw systeem van heffing van de omzetbelasting (zie toelichting op artikel 8 van het onderhavige Protocol) vereist een intensieve samenwerking tussen de administraties van de partnerlanden om op de meest doelmatige wijze de gegevens te kunnen uitwisselen die voor de controle op de naleving van de desbetreffende bepalingen van de onderscheiden nationale wetgevingen van belang zijn. Het kan daardoor van groot nut zijn de uitwisseling van de gegevens te concentreren bij Gemeenschappelijke Diensten, waar naast ambtenaren van het land van vestiging ook ambtenaren uit de beide andere landen werkzaam zijn. De ambtenaren die bij de Gemeenschappelijke Dienst werkzaam zijn zouden, binnen het raam

van hun nationale bevoegdheden, op de voet van artikel 6, lid 3, onder b, van de Overeenkomst kunnen assisteren bij controles die door de nationale ambtenaren worden gehouden. Deze Gemeenschappelijke Diensten zullen geen autonome positie innemen en dan ook niet als zodanig tegenover het publiek kunnen optreden.

Ook voor de administratieve samenwerking betreffende andere belastingen dan de omzetbelasting, die onder de werking van de Overeenkomst en het Protocol vallen, kunnen Gemeenschappelijke Diensten van nut zijn.

Artikel 11

De uitbreiding, voor de belastingen, van artikel 20 van de Overeenkomst is ontleend aan artikel 8 van het Omzetbelastingverdrag 1964.

Artikel 12

Dit artikel somt in het eerste lid de artikelen van de Overeenkomst op — behalve de reeds in artikel 2, eerste lid, genoemde — die in hun geheel niet toepasselijk op de materie van het Protocol worden verklaard.

Artikel 21 van de Overeenkomst behoeft geen toepassing, aangezien de artikelen 22, 23 en 24 in het tweede lid van artikel 12 uitdrukkelijk op de materie van het Protocol van toepassing worden verklaard.

De artikelen 28 en 29 van de Overeenkomst kunnen geen toepassing vinden, omdat voor het Comité van Ministers geen taak in het verband van de samenwerking op het gebied van de belastingen is overgebleven.

Een eventuele wijziging van het Protocol dient bij officieel Protocol te gebeuren en niet bij beslissing van het Comité van Ministers. Dit betekent dat ook artikel 31 van de Overeenkomst niet toepasselijk moet worden verklaard.

Artikel 13

De inbeslagneming in een der landen van de in een ander land voor verbeurdverklaring vatbare goederen en vervoermiddelen wordt algemeen behandeld in artikel 33 van het Verdrag inzake de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in strafzaken, hierna te

noemen « Executieverdrag ». Krachtens artikel 11 van dit Verdrag is voor de uitvoering van inbeslagnemingen de tussenkomst hetzij van de Minister van Justitie, hetzij van het centrale nationale bureau van Interpol vereist.

Artikel 13 van het Protocol wijkt af van genoemd artikel 11 van het Executieverdrag op grond van de bijzondere bevoegdheden waarover de nationale autoriteiten op dit terrein beschikken. In dit artikel wordt namelijk bepaald, dat de inbeslagnemingen eveneens kunnen geschieden door de daartoe aangewezen administratieve autoriteiten van het aangezochte land, die volgens hun nationale wetgeving bevoegd zijn tot dergelijke inbeslagnemingen over te gaan. Deze dienen de gerechtelijke autoriteiten van de plaats waar de inbeslagneming zal worden uitgevoerd aanstonds op de hoogte te stellen van een dergelijk verzoek. Laatstgenoemde zullen aldus de gelegenheid hebben eventueel de regelmatigheid van het verzoek en van de uitvoering daarvan na te gaan.

Opgemerkt zij dat, anders dan in de bestaande Verdragen (zie artikel 9, letter b, van het Douanesamenwerkingverdrag 1952 en artikel 17, § 1, letter b, van het Samenwerkingverdrag in-, uit- en doorvoer 1961), de dubbele strafbaarstelling of de inschrijving op de overeenkomstig artikel 57 van het Executieverdrag vastgestelde lijst vereist is krachtens artikel 33 van genoemd Verdrag.

Artikel 14

Artikel 3 van het Executieverdrag wordt door dit artikel van toepassing uitgesloten voor zover een verzoek tot tenuitvoerlegging betrekking heeft op boeten of verbeurdverklaringen.

Opdat een in een van de Staten gedane rechterlijke uitspraak in strafzaken in een andere Staat kan worden tenuitvoergelegd wordt namelijk in dit artikel van het Executieverdrag vereist, dat het feit waarop deze betrekking heeft in die Staat strafbaar is of voorkomt op de lijst vastgesteld overeenkomstig artikel 57 van genoemd Verdrag.

Deze beperking is niet opgenomen in de bestaande verdragen (zie artikel 13 van het Douanesamenwerkingverdrag 1952 en artikel 20 van het Samenwerkingverdrag in-, uit- en doorvoer 1961) en lijkt niet te worden gemotiveerd op het door het onderhavige Aanvullend Protocol bestreken terrein.

Artikel 15

Het in dit artikel neergelegde beginsel van reciprociteit is eveneens uitgedrukt in artikel 4 van het Omzetbelastingverdrag 1964.

Dit beginsel is ook opgenomen in artikel 26 van het model voor een bilaterale overeenkomst ter vermindering van dubbele belasting van de O.E.S.O. in de regeling betreffende uitwisseling van inlichtingen en verder op dezelfde wijze in verschillende gesloten overeenkomsten tot vermindering van dubbele belasting. Naargelang de internationale uitwisseling van inlichtingen op het gebied van de belastingen toeneemt, is het zaak op het beginsel van reciprociteit daarbij meer de indruk te leggen, mede in verband met de grote belangen van het bedrijfsleven die hierbij betrokken kunnen zijn. Bij voortschrijdende harmonisatie van de bepalingen van de betrokken landen, die de ambtelijke bevoegdheden tot onderzoek regelen, verminderen daarentegen automatisch het praktisch belang van het reciprociteitsbeginsel en het aantal gevallen waarin het wordt toegepast.

Artikel 16

Het in werking stellen van de Overeenkomst en van het Aanvullend Belastingprotocol brengt opheffing mede van het Douanesamenwerkingverdrag 1952 en van het Omzetbelastingverdrag 1964.

AANVULLEND PROTOCOL
INZAKE HET VERVOER

M (69) 3, Bijlage III

PROTOCOLE ADDITIONNEL
RELATIF AUX TRANSPORTS

M (69) 3, Annexe III

**AANVULLEND PROTOCOL
HOUDENDE BIJZONDERE BEPALINGEN
OP HET STUK VAN HET VERVOER**

De Verdragsluitende Partijen bij de heden ondertekende Overeenkomst inzake de administratieve en strafrechtelijke samenwerking op het gebied van de regelingen die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Benelux Economische Unie,

Overwegende, dat bijzondere bepalingen dienen te gelden op het stuk van het vervoer,

Gelet op artikel 33 van genoemde Overeenkomst,

Hebben besloten hiertoe een Aanvullend Protocol bij genoemde Overeenkomst te sluiten en zijn het volgende overeengekomen :

Artikel 1

1. Wanneer de krachtens artikel 2 van de Overeenkomst aangewezen wettelijke bepalingen betrekking hebben op tariefvoorschriften voor het goederenvervoer over de weg, is bovendien het onderhavige Protocol op deze voorschriften van toepassing.

2. Wanneer de krachtens artikel 2 van de Overeenkomst aangewezen wettelijke bepalingen betrekking hebben op tariefvoorschriften voor ander vervoer dan goederenvervoer over de weg, kan het Comité van Ministers besluiten, dat de artikelen van dit Protocol eveneens, geheel of gedeeltelijk, van toepassing zijn op deze voorschriften.

3. Wanneer de krachtens artikel 2 van de Overeenkomst aangewezen wettelijke bepalingen betrekking hebben op andere voorschriften dan die bedoeld in het eerste lid voor het goederenverkeer over de weg, vastgesteld ingevolge artikel 85, 86 of 87 van het Unieverdrag, kan :

- a) het Comité van Ministers besluiten, dat artikel 2 en afdeling 1 van dit Protocol van toepassing zijn op deze voorschriften ;
- b) het Comité van Ministers, nadat het advies is ingewonnen van de Raadgevende Interparlementaire Raad, besluiten, dat

eveneens de afdelingen 2 t/m 4 van dit Protocol van toepassing zijn, voor zover deze voorschriften ertoe strekken :

- de houder van een vergunning tot het verrichten van vervoer te verbieden, ander vervoer te verrichten dan ingevolge de vergunning is toegestaan ;
- de houder van een vergunning tot het verrichten van vervoer de verplichting op te leggen tot naleving van voorwaarden verbonden aan de vergunning ;
- de houder van een vergunning tot het verrichten van vervoer verplichtingen op te leggen met betrekking tot door dat vervoer voorgeschreven controledocumenten.

Artikel 2

1. Op grond van artikel 31 van het Unieverdrag wordt een Bijzondere Commissie ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van Ministers van de drie landen die bevoegd zijn inzake vervoer. In deze Commissie beschikt ieder land over één stem.
2. Het Comité van Ministers stelt het reglement van orde van deze Bijzondere Commissie vast.

Afdeling 1 — Controle

Artikel 3

De Bijzondere Commissie treedt op als gemeenschappelijk controle-orgaan en heeft tot taak toezicht uit te oefenen op de naleving van de bepalingen waarop deze afdeling van toepassing is en daartoe, hetzij eigener beweging hetzij op klacht, alle vereiste controle-behandelingen te doen verrichten.

Artikel 4

De Bijzondere Commissie bepaalt, hetzij eigener beweging hetzij op verzoek van een harer leden, de modaliteiten volgens welke de controle wordt uitgeoefend.

Artikel 5

1. Voor de uitoefening van hun taak beschikken de met de controle belaste ambtenaren tenminste over de navolgende bevoegdheden :

- a) aanhouding van alle vervoermiddelen met recht van toegang tot de voertuigen en verplichting voor de bestuurder de stukken over te leggen aan de hand waarvan de naleving der in artikel 3 bedoelde bepalingen kan worden gecontroleerd ;
- b) controle van de identiteit van de bestuurder en die van de vervoerder en verificatie van de lading van het vervoermiddel ;
- c) toegang tot alle voor de bedrijfsuitoefening der vervoerder, tussenpersonen en opdrachtgevers bestemde bedrijfsruimten, terreinen en vervoermiddelen, teneinde de in dit artikel bedoelde verificaties te verrichten ;
- d) verificatie van de boeken en andere beroepsbescheiden van de vervoerders, tussenpersonen en opdrachtgevers alsmede het nemen van afschrift van of uittreksels uit deze boeken en bescheiden ;
- e) het eisen van nadere uitleg aangaande de boeken en verdere beroepsbescheiden van de vervoerders, tussenpersonen en hun opdrachtgevers alsmede aangaande de naleving der in artikel 3 bedoelde bepalingen.

2. De bevoegdheden, voorzien onder c), d) en e) kunnen ten aanzien van opdrachtgevers slechts worden uitgeoefend in geval van vermoeden van overtreding.

Artikel 6

Personen die aan een controle worden onderworpen zijn verplicht het de bevoegde ambtenaren, die hun functie uitoefenen overeenkomstig de artikelen 4 en 5, mogelijk te maken hun taak te vervullen. Bij weigering worden zij, bij afwezigheid van een andere sanctie, terzake voorzien door de nationale wetgeving van het land waar de vervolging moet plaatsvinden, gestraft met de straffen, door de bedoelde wetgeving voorzien voor een overtreding der tariefbepalingen voor het vervoer van goederen over de weg.

Artikel 7

1. De met controle belaste ambtenaren leggen tegenover de Bijzondere Commissie verantwoording af over de uitoefening van hun taak.

2. Indien de Bijzondere Commissie of een der vertegenwoordigde landen van mening is dat er een strafbaar feit is begaan, zendt zij onverwijld het proces-verbaal van de ambtenaren, eventueel vergezeld van een rapport, door aan het Openbaar Ministerie, dat bevoegd is een rechtsvervolging in te stellen.
3. De Bijzondere Commissie is verplicht alle inlichtingen te verstrekken, die haar door de gerechtelijke instanties worden gevraagd.
4. De Bijzondere Commissie wordt in kennis gesteld van de resultaten van de ingestelde rechtsvervolging.

Afdeling 2 — Voorlopige gerechtelijke maatregelen

Artikel 8

1. Het Openbaar Ministerie, dat bevoegd is een rechtsvervolging in te stellen, of de rechter van instructie voor zover deze daartoe volgens de nationale wet bevoegd is, alsmede de rechtbanken en gerechtshoven waarbij de zaak aanhangig is, kunnen de vervoerder, indien hij weigert zich te onderwerpen aan de in afdeling 1 bedoelde controle of indien hij de bepalingen waarop deze afdeling van toepassing is heeft overtreden, in iedere stand van de zaak bij wijze van voorlopige maatregel de mogelijkheid tot het verrichten van vervoer ontnemen.
2. Deze maatregel kan in de tijd worden beperkt. Zij kan te allen tijde worden gewijzigd of ingetrokken door de gerechtelijke autoriteit waarbij de zaak aanhangig is. Zij houdt op te gelden wanneer de vervoerder wordt vrijgesproken of wanneer een over hem uitgesproken rechterlijk vonnis kracht van gewijsde heeft verkregen.
3. Tegen bedoelde maatregel kan beroep worden ingesteld in de gevallen en op de voorwaarden als bepaald in de nationale wet. Het beroep heeft geen schorsende werking.
4. De Bijzondere Commissie kan met tenminste meerderheid van stemmen en met inachtneming van het bepaalde in artikel 10 aan het bevoegde Openbaar Ministerie een gemotiveerd advies uitbrengen tot het nemen van een voorlopige maatregel. Dit advies wordt in elke stand van de zaak door het Openbare

Ministerie overgemaakt aan de gerechtelijke autoriteiten waar-
bij de zaak aanhangig is. De Bijzondere Commissie mag indien
zij dit verzoekt haar advies schriftelijk of mondeling nader toe-
lichten. Zij moet haar advies schriftelijk of mondeling nader
toelichten indien de bevoegde gerechtelijke autoriteit zulks
verzoekt.

5. Het Openbaar Ministerie stelt de Bijzondere Commissie
onverwijld in kennis van het gevolg dat is gegeven aan haar
gemotiveerd verzoek en van alle beslissingen op grond waarvan
een voorlopige maatregel wordt genomen, gewijzigd of inge-
trokken.

Afdeling 3 — Administratieve maatregelen

Artikel 9

De Bijzondere Commissie kan met inachtneming van het
bepaalde in artikel 10 tot de bevoegde Minister van het land,
waar de betrokken vervoerder gevestigd is, een gemotiveerd
advies richten tot intrekking van de mogelijkheid tot het ver-
richten van vervoer door die vervoerder :

- a) indien de vervoerder weigert zich te onderwerpen aan de in
afdeling 1 bedoelde controle ;
- b) na een veroordeling van de vervoerder, welke kracht van
gewijsde heeft verkregen, door de bevoegde gerechtelijke
autoriteit terzake van weigering van de in afdeling 1 bedoel-
de controle of terzake van overtreding van de in artikel 8
bedoelde bepalingen.

Artikel 10

Ingeval de Bijzondere Commissie voornemens is een gemoti-
veerd advies uit te brengen stelt zij de belanghebbende vervoer-
der daarvan in kennis bij aangetekende brief, welke tenminste
zeven dagen vóór het uitbrengen van het advies ter post moet
zijn bezorgd. Gedurende deze termijn wordt het dossier ter
beschikking van de vervoerder gehouden. De vervoerder wordt,
indien hij zulks verzoekt, door de Bijzondere Commissie gehoord.
Hij kan zich doen bijstaan of doen vertegenwoordigen door een
advocaat of door een raadsman omtrent wiens toelating in ieder
afzonderlijk geval door de Bijzondere Commissie wordt beslist.

Artikel 11

1. Het in artikel 9 bedoelde gemotiveerde advies wordt binnen acht dagen ter kennis gebracht van de Minister, die tot het nemen van een beslissing bevoegd is.
2. De Minister of zijn gevolmachtigde neemt zijn beslissing binnen de dertig dagen na ontvangst van het gemotiveerde advies. Indien hij besluit de mogelijkheid tot het verrichten van vervoer in te trekken, stelt hij de vervoerder daarvan onmiddellijk in kennis en is de beslissing uitvoerbaar vanaf de vijftiende dag na de datum waarop zij is genomen.
3. De Minister of zijn gevolmachtigde stelt de Bijzondere Commissie binnen acht dagen na de datum waarop zijn beslissing is genomen, van deze beslissing in kennis.

Artikel 12

1. a) De bevoegde Minister of zijn gevolmachtigde beslist overeenkomstig een advies als bedoeld in artikel 9, a), indien het is uitgebracht met tenminste meerderheid van stemmen.

b) De Minister of zijn gevolmachtigde kan echter van dit advies, bij een gemotiveerde beslissing, afwijken in de volgende gevallen :

- 1° indien intussen de controle heeft plaatsgehad of indien de vervoerder de bevoegde Minister in kennis heeft gesteld van zijn bereidheid zich aan genoemde controle te onderwerpen ;
- 2° indien terzake van de weigering zich aan genoemde controle te onderwerpen een rechterlijke uitspraak is gedaan, welke kracht van gewijsde heeft verkregen ;
- 3° in geval van misbruik van bevoegdheid of van klaarblijkelijke dwaling, overeenkomstig het advies van het bevoegde Openbaar Ministerie of eventueel van de rechter van instructie ;

c) De Minister of zijn gevolmachtigde stelt het bevoegde Openbaar Ministerie onverwijld van zijn beslissing in kennis.

2. De Minister of zijn gevolmachtigde beslist overeenkomstig een advies, als bedoeld in artikel 9, b), indien dit met algemene stemmen is uitgebracht. Is het advies uitgebracht met meerder-

heid van stemmen, dan kan de Minister of zijn gevolmachtigde vrijelijk over de intrekking beslissen, doch indien hij van het advies afwijkt, dient zijn beslissing gemotiveerd te zijn.

Afdeling 4 — Beslissingen inzake intrekking

Artikel 13

1. De gemotiveerde adviezen, de voorlopige rechterlijke beslissingen en de administratieve beslissingen kunnen betrekking hebben op gehele of gedeeltelijke intrekking van de mogelijkheid tot het verrichten van vervoer.

2. Deze adviezen en beslissingen kunnen betrekking hebben op de intrekking van de mogelijkheid tot het verrichten van vervoer tussen de drie landen, tussen één der drie landen en derde landen, alsmede in een ander land dan dat waar de vervoerder gevestigd is, één en ander voor zover de vervoerders der drie landen overeenkomstig de bepalingen van het Unieverdrag gerechtigd zijn aan zodanig vervoer deel te nemen.

Het Comité van Ministers kan tevens bepalen, dat de intrekking zich kan uitstrekken tot de mogelijkheid tot het verrichten van ander vervoer, na toepassing van de artikelen 85, 86, eerste lid, en 87, eerste lid, van genoemd Verdrag.

3. a) De intrekking, waartoe is besloten overeenkomstig het advies, bedoeld in artikel 9, a), blijft geldig tot de dag, waarop de controle heeft plaatsgehad en uiterlijk tot de vijfde dag na die, waarop de vervoerder aan de bevoegde Minister mededeelt zich aan bedoelde controle te willen onderwerpen. De Minister of zijn gevolmachtigde heft de maatregel tot intrekking op, indien m.b.t. de weigering van de vervoerder zich aan de controle te onderwerpen een rechterlijke uitspraak is gedaan welke kracht van gewijsde heeft verkregen. De beslissing vervalt vier weken nadat zij uitvoerbaar is geworden, voor zover zij niet eerder ongeldig is geworden op grond van het in dit lid bepaalde; de duur van reeds in de zaak geëffectueerde intrekkingen wordt op deze termijn in mindering gebracht.

b) Het in artikel 9, b), bedoelde gemotiveerde advies alsmede de intrekking, waartoe overeenkomstig dat advies is besloten, kunnen betrekking hebben op een tijdvak van acht dagen

tot zes maanden ; de duur van reeds in de zaak geëffectueerde intrekkingen wordt op deze termijn in mindering gebracht.

Artikel 14

1. De beslissingen van de Minister of zijn gevolmachtigde, bedoeld in artikel 12, zijn vatbaar voor beroep in de gevallen en op de voorwaarden als voorzien in de nationale wet. Het beroep kan slechts betrekking hebben op de nietigverklaring van de beslissing. Het heeft geen schorsende werking behoudens andersluidende beslissing van de rechter bij wie de zaak ahangig is.

2. De Bijzondere Commissie is verplicht alle inlichtingen te verstrekken, die haar door de administratieve rechter worden gevraagd.

3. De Bijzondere Commissie wordt in kennis gesteld van de beslissing op het beroep.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te 's-GRAVENHAGE, op 29 april 1969, in driefvoud in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de Regering van het Koninkrijk België,

PIERRE HARMEL.

Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg,

GASTON THORN.

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,

J. LUNS.

GEMEENSCHAPPELIJKE
MEMORIE VAN TOELICHTING
BIJ HET AANVULLEND PROTOCOL
INZAKE HET VERVOER

EXPOSE DES MOTIFS COMMUN
DU PROTOCOLE ADDITIONNEL
RELATIF AUX TRANSPORTS

GEMEENSCHAPPELIJKE MEMORIE VAN TOELICHTING BIJ HET AANVULLEND PROTOCOL INZAKE HET VERVOER

Dit Protocol bevat voorzieningen, welke het algemeen verdrag aanvullen met betrekking tot het vervoer. De geliberaliseerde markt op vervoersgebied, die tot een verstrengeling van de vervoerseconomieën der drie landen leidt, heeft de behoefte doen ontstaan aan een sterk gecoördineerd optreden van de bevoegde autoriteiten der drie landen op het gebied van de controle en aan een stelsel, dat naast rechterlijk ingrijpen administratieve afdoening van overtredingen op een gemeenschappelijke basis mogelijk maakt.

Het toezicht op de naleving der tariefvoorschriften voor het goederenvervoer over de weg alsmede de gerechtelijke en administratieve sancties op overtredingen daarvan deden de noodzaak gevoelen aanvullende bepalingen op te nemen bij de Overeenkomst inzake de administratieve en strafrechtelijke samenwerking op het gebied van de regelingen, die verband houden met de verwezenlijking van de doelstellingen van de Benelux Economische Unie. Deze bepalingen zijn vervat in dit Protocol, dat is opgesteld op grond van artikel 33 van bedoelde Overeenkomst en vormen een aanvulling op de nationale controle- en sanctiestelsels.

In *artikel 1* van het Protocol wordt de werkingssfeer hiervan aangegeven namelijk in eerste instantie de tariefvoorschriften voor het goederenvervoer over de weg waarvan de naleving een actueel probleem vormt.

Het leek gewenst in lid 2 van dit artikel te bepalen, dat het Protocol ingevolge een beschikking van het Comité van Ministers tevens kan worden toegepast op tariefbepalingen aangaande ander vervoer ten aanzien waarvan een gemeenschappelijk controle- en tuchtstelsel eveneens noodzakelijk zou kunnen blijken.

Daarnaast voorziet artikel 1 in een verdere mogelijkheid tot uitbreiding van de werkingssfeer van het Protocol. Wegens de voortschrijdende harmonisatie van de vervoersreglementeringen der drie landen zou namelijk gehele of gedeeltelijke toepasselijkverklaring van dit Protocol nodig kunnen blijken wanneer het gaat om geharmoniseerde bepalingen inzake het goederenvervoer over de weg.

Daarom is in artikel 1, derde lid, onder *a*, bepaald, dat het Comité van Ministers de krachtens artikel 2 ingestelde Bijzondere Commissie bevoegd kan verklaren en het in afdeling I van het Protocol bepaalde stelsel van gemeenschappelijke controle van

toepassing kan verklaren wanneer het gaat om krachtens artikel 2 van de Overeenkomst aangegeven voorschriften, indien deze zijn vastgesteld ingevolge de artikelen 85, 86 of 87 van het Unieverdrag.

T.a.v. sommige van bovenbedoelde, nauwkeurig bepaalde regelingen wordt in artikel 1, derde lid; onder b, bepaald, dat de andere afdelingen van het Protocol door het Comité van Ministers eveneens van toepassing kunnen worden verklaard. Alvorens een beschikking dienaangande te nemen dient het Comité van Ministers echter het advies van de Raadgevende Interparlementaire Benelux Raad in te winnen. De aldus in de bevoegdheid van het Comité van Ministers aangebrachte beperking wordt gerechtvaardigd door de belangrijke uitbreiding — met vooralsnog niet nauwkeurig te overziene gevolgen —, welke aldus aan de werkingssfeer van het Protocol zou kunnen worden gegeven.

Krachtens artikel 2 wordt een Bijzondere Commissie in het leven geroepen, samengesteld uit leden, die in een hiërarchische betrekking tot hun onderscheidene Ministers staan. Het reglement van orde van die Commissie zal door het Comité van Ministers worden vastgesteld.

Op grond van de artikelen 3 en 4 vervult de Bijzondere Commissie in de eerste plaats de functie van gemeenschappelijk controle-organ en bepaalt zij zelf de wijze waarop de controle in elk land moet worden uitgevoerd, namelijk door middel van algemene richtlijnen, of door middel van op een bepaald geval betrekking hebbende instructies. De met de controle belaste nationale ambtenaar kan volgens de voorwaarden voorzien in de artikelen 6 en 8 van de algemene Overeenkomst worden bijgestaan door de controlerende ambtenaren der andere landen.

Daar de gemeenschappelijke controle in de drie landen moet worden uitgeoefend, is het van belang de bevoegdheden, vast te stellen waarover de met de controle belaste ambtenaren tenminste moeten beschikken, onverschillig of zij optreden als controleur in de beperkte zin van het woord danwel als opsporingsambtenaar. Een en ander wordt geregeld in artikel 5, waarbij is uitgegaan van de bevoegdheden die zijn vastgelegd in verordening n° 11 van E.E.G.

In dit artikel 5 is o.m. sprake van het recht van toegang tot ruimten, terreinen en vervoermiddelen. Dit recht houdt niet in het zich verschaffen van toegang tot de woning van betrokkene zonder diens toestemming. Ingeval van weigering dient betrokkene, op straffe van de in artikel 6 bepaalde sancties, de nodige maatregelen te treffen teneinde de met de controle belaste ambtenaren in de gelegenheid te stellen hun taak uit te oefenen.

Niets belet de betrokkene, die verplicht wordt inlichtingen te verschaffen en zijn boekhouding over te leggen, op een desbetreffend verzoek van de Bijzondere Commissie vrijwillig voor haar te verschijnen.

Artikel 6 stelt een sanctie op de belemmeringen, die in de weg worden gelegd aan de ambtenaren bij de uitoefening van de bevoegdheden neergelegd in artikel 5. Voor zover geen bijzondere strafbepaling is voorzien, worden deze schendingen gestraft met een der straffen, welke de nationale wetgeving stelt op overtreding der tariefvoorschriften.

Volgens artikel 7, eerste lid, leggen de met de controle belaste ambtenaren tegenover de Bijzondere Commissie verantwoording af over de uitoefening van hun taak, onverminderd hun bevoegdheid bovendien geconstateerde overtredingen rechtstreeks ter kennis van het openbaar ministerie te brengen. Deze bepaling brengt geen wijziging in het hiërarchisch verband van de nationale dienst, waartoe de ambtenaar behoort, noch in het gezag, dat het openbaar ministerie heeft over de ambtenaar, zonder afbreuk te doen aan de goede functionering van de Bijzondere Commissie.

Op grond van het tweede lid van artikel 7 zendt de Bijzondere Commissie indien zij of een van de vertegenwoordigde landen van mening is dat een overtreding is begaan, de bevindingen van de ambtenaren door aan het openbaar ministerie, zo nodig onder toevoeging van een rapport. In dat geval geeft zij bij vrijwillige verschijning haar bevindingen eveneens aan het openbaar ministerie door.

Overeenkomstig het derde lid van artikel 7 verstrekt de Bijzondere Commissie alle inlichtingen die haar door de gerechtelijke instanties worden gevraagd. Het doel van deze bepaling is een zo groot mogelijk verband te leggen tussen de bemoeiingen van de rechterlijke autoriteiten enerzijds en van de Bijzondere Commissie en de bevoegde Ministers anderzijds en in het bijzonder om de gerechtelijke autoriteiten over de bedoelingen van de Bijzondere Commissie in te lichten. De aan de gerechtelijke autoriteiten verstrekte inlichtingen binden nochtans de Bijzondere Commissie niet op het moment, dat een gemotiveerd advies wordt uitgebracht over de eventuele intrekking van de mogelijkheid tot het verrichten van vervoer.

In artikel 8 wordt voorzien, dat een daar genoemde gerechtelijke autoriteit, bij wijze van voorlopige maatregel, in elke stand van de strafzaak, de mogelijkheid tot het verrichten van vervoer intrekt ingeval van weigering van de in afdeling I voorziene controle of van een overtreding van de bedoelde voorschriften.

De voorlopige maatregel kan worden beperkt naar de tijd, doch houdt in elk geval op te gelden ingeval van vrijspraak of van een definitieve uitspraak in de zaak.

De gerechtelijke autoriteit, waarbij de strafzaak zich bevindt, kan, op elk ogenblik, de voorlopige maatregel wijzigen of intrekken, ook indien zij door een andere gerechtelijke autoriteit is genomen.

In de gevallen en onder de voorwaarden, voorzien in de nationale wetgeving, staat tegen de voorlopige maatregel een rechtsmiddel open. Het zou, gezien de verschillen in het strafprocesrecht van de drie landen, op grote praktische bezwaren stuiten in het Protocol uniforme bepalingen omtrent een rechtsmiddel op te nemen. Wel bepaalt het Protocol, dat een rechtsmiddel ten aanzien van de voorlopige maatregel geen schorsende werking heeft; zodanige werking zou met het karakter van de voorlopige maatregel in strijd zijn.

Punt 4 van artikel 8, houdt verder in, dat de Bijzondere Commissie met tenminste meerderheid van stemmen en na de in artikel 10 voorziene procedure in acht te hebben genomen, aan het bevoegde openbaar ministerie een gemotiveerd advies tot het nemen van een voorlopige maatregel kan uitbrengen. Zo nodig verstrekt zij uit eigen beweging of op verzoek van de bevoegde gerechtelijke autoriteit, mondeling of schriftelijk, de nodige toelichting op haar advies.

De derde afdeling van het Protocol houdt een stelsel van administratieve tuchtmaatregelen in. Deze administratieve maatregelen zijn gebaseerd op daartoe strekkende adviezen van de Bijzondere Commissie, doch worden genomen door de bevoegde nationale Ministers of hun gevolmachtigden. In bepaalde gevallen, omschreven in artikel 12, is de Minister of zijn gevolmachtigde verplicht het advies van de Commissie te volgen. In andere, in hetzelfde artikel omschreven, gevallen mag hij van het advies afwijken, doch dient zijn beslissing gemotiveerd te zijn. Voor het uitbrengen van de adviezen en de daarop te nemen beslissingen geven de artikelen 10 en 11 nadere regels.

Bij die artikelen is o.a. bepaald, dat, alvorens de Bijzondere Commissie tot het uitbrengen van een advies overgaat, de belanghebbende vervoerder het recht heeft zich tegenover haar te verweren.

De artikelen 9 en 12 onderscheiden voor de administratieve maatregelen twee gevallen. Bij weigering van controle kan een maatregel worden genomen zowel voordat als nadat een uitspraak van de strafrechter, als bedoeld in artikel 6, is gedaan. Ingeval van overtreding van de bedoelde voorschriften kan de maatregel slechts worden genomen na een strafrechtelijke veroordeling, die kracht van gewijsde zaak heeft verkregen.

In artikel 13 wordt een nadere omschrijving gegeven van de strekking van de gerechtelijke en administratieve maatregelen, zowel ten aanzien van de bedoelde vervoermogelijkheden als wat betreft de territoriale werking daarvan. Uit punt 2 van artikel 13 blijkt met name, dat de beslissing tot intrekking aanvankelijk beperkt blijft tot het vervoer tussen de drie landen. Het stelt eveneens de duur van de administratieve maatregelen van intrekking vast.

Naarmate de vervoerders van de andere Beneluxlanden tot het nationale vervoer in één van die landen en tot het vervoer van uit één van die landen naar derde landen worden toegelaten, kan de beslissing tot intrekking mede tot dit vervoer worden uitgebreid.

In de laatste alinea van punt 2 van artikel 13 wordt bepaald, dat krachtens een beschikking van het Comité van Ministers de werking van de intrekking later eveneens kan worden uitgebreid tot ander vervoer, o.a. tot vervoer in het land van vestiging van de vervoerder en tot vervoer tussen dat land en derde landen.

Het feit, dat ingeval van weigering van controle of van een overtreding van de bedoelde bepalingen de rechter en de administratie onafhankelijk van elkaar zouden kunnen optreden, dwingt ertoe, in het belang van een zekere harmonisatie van de sancties in de drie landen, een coördinatie te voorzien tussen de verschillende soorten maatregelen, die kunnen worden genoemd.

Dit wordt met name bereikt door artikel 8, 5, artikel 12, alsmede artikel 13, 3.

In het bijzonder voorziet artikel 13, 3 de aftrek van de duur van eerder, zowel door de rechterlijke als door de administratieve autoriteiten geëffectueerde intrekkingen, hetzij op grond van dit Protocol danwel krachtens de nationale wetgevingen.

Artikel 14 voorziet erin, dat tegen alle administratieve beslissingen betreffende intrekking van de mogelijkheid vervoer te verrichten beroep openstaat bij de voor dergelijke zaken normaal bevoegde nationale administratieve rechter volgens de normaal geldende procedure. Het beroep kan slechts strekken tot nietigverklaring van de aangevochten beslissing; de rechterlijke instantie kan dan ook alleen de legaliteit van de beslissing onderzoeken.

Het beroep heeft slechts schorsende werking, indien de administratieve rechter, waarbij beroep wordt ingesteld, dit bepaalt.

Voorts is volgens artikel 14 de Bijzondere Commissie gehouden de door de administratieve rechter gevraagde inlichtingen te verstrekken. Anderzijds dient zij in kennis te worden gesteld van de beslissing op het beroep.